

Valget af forstaden - og det sociale liv i en dansk forstads by

Kandidatspeciale Sociologi, Aalborg Universitet

Sofus Hilligsø Andersen, Studienummer: 20155039

10. Semester 2020

Vejleder: Hanne Louise Jensen

Anslag: 165.647

Summary

In this master thesis, I investigate the reasons why some people choose to move to the suburbs and how they experience the social life in the suburbs. This is an inductive case study which means that I have chosen a particular area that my research is founded in which in this master thesis is the small town of Frejlev.

To do my research I chose to use a case design which lead to me to make use of qualitative interviews with people who lived or have lived in the town of Frejlev which is a small town with about 2,900 citizens that functions as a suburb to the neighbouring city of Aalborg.

I use three different theoretical perspectives in this master thesis, the first being migration theory based on Ravenstein and Everett S. Lee which discuss which factors determine whether a person choose to move from one places to another or not, which they call pull and push factors.

The second theory I use is Mike Savages *elective belonging* which discusses how people make affiliations to places in a globalized world.

The last theoretical perspective I use in this master thesis stems from Herbert J. Gans and is about how social life takes form in suburban areas and what determines the intensity of these relationships.

I recruited my informants mainly through social media as Facebook, on which I made posting in a local community for the citizens of Frejlev.

Through my interviews I found that some of the prominent reasons for moving to Frejlev in the first place, was the informants had become parents of small children and felt like needed more space in their home or the areas of friendliness towards children, in the form of local institutions such as schools, kindergartens or local sport clubs. Furthermore there was between a lot of my informants an expression of wanting to live close to nature.

In relations to the social life of Frejlev, I found through my research that a lot of the social relations in Frejlev took place around the inhabitants' children and their activities in the local school, kindergarten or their activities in local organisations. Interactions through these organisations can lead to the creation of social relationships and building of social communities. Although these relationships seem to be more common between people who have something in common with each, other for example which part of their life cycle they are in. Furthermore, I also in my research found that a lot of the social relations started through local organisations in which people came in contact with others, this contact may have led to creations of further relations and friendships

Indhold

1 Problemfelt	4
1.2 Problemformulering	11
1.2.1 Begrebsafklaring	11
2. Metode.	12
2.1 Casedesignet.....	12
2.2 Hermeneutikken	15
2.3 Empiriindsamling	16
2.4 Udformning af interviewguide	17
2.5 Rekruttering af informanter	18
2.6 Beskrivelse af informanter.....	19
2.7 Udførelse af interviews.....	20
2.8 Transskription	21
2.9 Litteratursøgning	22
2.10 Analysestrategi	23
2.11 Kvalitetskriterier	24
2.12 Valg af Teori.....	25
3. Teori.....	26
3.1 Bosætningsteori.....	26
3.2 Mike Savage's Elective Belonging	29
3.3 Herbert J. Gans	31
4. Empirisk analyse	35
4.1 Oplevelser af Frejlev	35
4.2 Sociale fællesskaber	37
4.3 Naboskab	43
5. Teoretisk Analyse.....	47
5.1 Flytning til Frejlev.	47
5.2 Tilknytning til Frejlev	52
5.3 Sociale fællesskaber	57
6. Diskussion og konklusion	63
7. Litteraturliste	68

Forord:

Jeg vil gerne bruge dette forord på at takke alle informanter i Frejlev for at stille sig til rådighed og være villige til at dele deres overvejelser omkring byen med mig. I denne forbindelse vil jeg også byde en tak til administratoren af facebook gruppen "Frejlev By, 9000" for at give tilladelse til at bruge gruppen som rekrutteringsplatform

Til sidst vil takke min vejleder for god sparring undervejs.

1 Problemfelt

Jeg voksede op blandt forstadens helte, rækkehus og drømmekage

Og duften af nyslået græs på sommerdage

Husker da vi stjal blomster fra Fru Jensens træ

Og hvordan vi gemte os op på skolens tage

Omringet af villaveje og bøgeblade

Dybe skove, der nærmest ingen ende havde

Nye stier tog form, hver gang man tog et skridt

Alt ved verden syntes stort og forunderligt

(Nik & Jay - forstadsdrømme)

Livet i forstaden er gennem årene blevet skildret i medierne som det sted, hvor "vi som danskere" bor, og hvor vi har vores hverdag, og det er igennem årene blevet stadig mere synligt i de danske medier som blandt andet lokalitet for TV2 serien Lærkevej.

Inden for både medier og litteraturen eksisterer der en vis form for ambivalens i forhold til forstaden, og man kan se på den både ud fra et utopisk og et dystopisk perspektiv.

Som en utopi er forstaden en metafor for det gode liv, kernefamilien, komfort samt nærhed til naturen.

Som dystopi er forstaden en metafor for middelklassen, overforbruget samt ligusterhæk-mentaliteten, som beskrives som et livsdræbende mareridt, der under dække af frihed ansporer til selvtilstrækkelighed, konformitet og materialisme. (Mechlenborg 2012)

I denne forbindelse er en stor andel af den danske befolkning bosat i enfamiliehuse, og i år 2007 boede omkring 2,5 millioner danskere fordelt i 1,1 millioner forskellige enfamiliehuse, og det er derved blevet den mest udbredte boligform i landet. (Kristensen 2007)

Hvis vi ser på historien bag de danske parcelhusforstæder, så sprang de for første gang frem i 1920'erne. I årene 1920-1960 udgjorde parcelhusbyggeriet 40 procent af det samlede nybyggeri, hvilket svarer til ca. 320.000 enfamiliehuse. Mængden af disse parcelhuse boomede dog yderligere i perioden mellem 1960 og 1980, hvor der blev bygget 450.000 nye parcelhuse, hvilket udgjorde næsten 50 procent af byggeriet i den periode. Og i dag udgør enfamiliehuse to tredjedele af den danske boligmasse, heraf kan 40% af disse boliger defineres som parcelhuse (Dragsbo 2008:219)

De første forstæders fysiske design var inspireret af en række forskellige bevægelser indenfor byplænlægning, der blandt andet indebar en anti-urban planlægning, som havde et ønske om at bringe folk væk fra storbyen og dens usunde levevis samt dens dårlige boligforhold. Forstæderne skulle ydermere også skabe kollektive sociale relationer, der skulle fungere som modsætning til den sociale og fysiske isolation, man oplever i storbyen. Man kan i forlængelse heraf sige, at målet med forstaden var at samle det lokale samfund til en større familie. (Pløger 2000:2)

Formålet med forstaden kan til dels menes at være et billede på det ansvarlige nærmiljø og trygge samfund, hvor både det fælles ansvar og fællesskabet var helt centralt. Det vil sige, at formålet var gennem byplanlægning at danne nogle fysiske rammer, som omkransede hverdagslivet, og som ikke bare havde til formål at sikre funktionel interaktion mellem mennesker, men også et arealbrug, der normaliserede denne interaktion. (Pløger 2000:3)

Men hvorfor vælger folk at flytte til forstaden i første omgang? For at undersøge dette finder jeg det relevant blandt andet at beskæftige mig med litteratur, hvor man ser på de bagvedliggende årsager for geografisk mobilitet i Danmark. Til dette vil jeg gøre brug af Hans Skifter Andersen rapport for SBI (Statens Byggeforskningsinstitut) "Når teltpælene rykkes op" fra år 2010.

Overordnet set menes geografisk mobilitet at ske, når fordelene ved at bo et sted geografisk set overgår fordelene ved et andet. I denne forbindelse kan man tale om det, man kalder for "pull" og "push" faktorer, som henholdsvis trækker folk til et område og skubber folk væk fra et givent geografisk område. Dette kan blandt andet være i forbindelse med, at en person får et nyt arbejde og derfor er nødt til at flytte til et område, som er tættere på arbejdspladsen, eller hvis et par får børn og derfor er nødt til at flytte for at få mere plads at gøre med i hjemmet.

Disse årsager til geografisk mobilitet menes i høj grad at være påvirket af, hvilken livsfase det pågældende individ er i. for eksempel har unge mennesker en større tendens til at flytte til de større byer for at gennemføre en uddannelse. (Andersen 2010)

Men når en person i visse tilfælde vælger at bevæge sig geografisk, menes det, at der ofte også er en række personlige præferencer, der træder i spil. Jeg vil derfor nu beskæftige mig med litteratur om netop dette for at få en bedre forståelse af, hvad der mere konkret kan ligge bag folks valg af bolig.

Ifølge en dansk undersøgelse fra år 2009 er der blandt den danske befolkning i høj grad et overordnet ønske om at bo i en ejerbolig i et enfamiliehus. (Kristensen & Andersen 2009)

I denne forbindelse er nogle af de mest væsentlige årsager til ønskerne om sådanne boliger ønsket om at kunne være i stand til at disponere frit over egen bolig, så de frit kan foretage reparationer eller renovationer samt vedligeholdelse af haven. Derudover menes det også at have en stor betydning, at der er en form for tryghed og stabilitet omkring boligens økonomi, som i gennemsnit opleves mere af folk, der bor i ejerboliger, sammenlignet med folk, der bor i både leje- og andelsboliger. (Kristen & Andersen 2009) Ønsket om et enfamiliehus placeret i forstaden opstår i høj grad, når unge mennesker danner par, og bliver ofte realiseret i sidste ende, når de får børn.

Her er det særligt forstadens forudsigelige tryghed, der kommer i fokus i denne del af deres liv - som grønne omgivelser samt fravær af sociale problemer og kriminalitet, som trækker i den livsfase.

Ydermere har en stor andel af de adspurgte, som er bosat i lejebolig, et ønske om at flytte i en ejerbolig. De ting, der har størst betydning for boligvalget, menes her at være nærhed af natur og et fravalg af sociale problemer i boligområdet. Det er derimod ikke særligt vigtigt at bo i et område, hvor man ligner hinanden, ifølge undersøgelsen er det heller ikke vigtigt at undgå at bo i nærheden af indvandrere. (Kristensen & Andersen 2009)

Disse former for præferencer bliver desuden også berørt i Thorkild Ærø's ph.d.-afhandling fra år 2002.

Denne undersøgelse tager udgangspunkt i besvarelser fra en større række husstande i Århus - "Præferencer for bolig" (Ærø 2002)

Undersøgelsen viser, at folk har en tendens til at flytte i en bebyggelsestype, der minder om den, de er vokset op i. Denne tendens ses som særlig signifikant i de tilfælde, hvor bosætningen har en mere permanent karakter, det vil altså sige at folk, der er vokset op i en parcelhusforstad, har en tendens til at flytte til en lignende bolig, som den de er vokset op i. (Ærø 2002:151)

Ydermere flytter en stor andel tilbage til det område, der geografisk befinder sig tæt på der, de er vokset op i, og hvor de føler sig hjemme. (Ærø 2000)

Denne undersøgelse viser, at udover socioøkonomisk status har faktorer som personlig tradition og præferencer en betydelig effekt på, hvorvidt folk vælger at flytte til et givent område eller ej.

De vigtigste præferencer i forhold til selve boligen viste sig i undersøgelsen at være ting som boligens størrelse, antallet af rum, der er i boligen, boligens ydre stand og fremtræden samt størrelsen på boligens husleje.

Når det kommer til præferencer i forhold til boligområdet, var der et udbredt ønske om adgang til rekreative, grønne områder, uddannelsessted eller arbejde samt kollektiv transport til midtby-livet, som i dette tilfælde foregår i Århus.

Angående naboskab og sociale relationer lægges der blandt mange vægt på en høj grad af privatliv, hvor de ikke bliver forstyrret. Det foretrakkes, at der er en vis enighed om de pågældende normer omkring opførsel i boligområdet. Det at bo i nærheden af sine venner bliver også prioriteret højt, og det at bo nær andre med samme kulturbaggrund spiller også en væsentlig rolle (Ærø 2002).

En stor andel af dem, der er flyttet til forstaden eller parcelhuskvarterer, er børnefamilier, de er i beskæftigelse samt har adgang til personlig transport i form af personbil. (Ærø 2002)

Tilflytterne til disse områder lægger ifølge undersøgelsen særlig vægt på ting som husets arkitektur, børnevenlighed, muligheder for at indgå i hobbyaktiviteter samt muligheder for at få gæster. Derudover anses områdets omdømme også som vigtigt. (Ærø 2002)

Disse tilflytteres præferencer stemmer i høj grad overens med, at idealet om den individuelle familiebolig, som har mulighederne for egen disposition af samt det fulde ansvar for vedligeholdelse og drift af, er i centrum.

Nu til dags er det i lavere grad livet i haven, der vægtes højt, men snarere mulighederne for at indrette sig personligt gennem ombygninger og projekter i en boligform, som giver mulighed for at udtrykke personlig smag og stil.

Ydermere vælges denne boligtype af folk, der lægger vægt på, at der skal herske en vis enighed om de gældende normer for, hvordan man omgås hinanden, som for eksempel hvor meget man larmer. Det er dog ikke altid, at enigheden omkring disse normer er så stor som forventet, hvilket kan efterlade folk skuffede over "det gode naboskab" (Ærø 2002, 2006).

Idet der fremgår sådan en fokus på lokale fællesskaber i folks præferencer, finder jeg det nu relevant at inddrage litteratur angående netop de lokale fællesskaber og naboskaber for at skabe mig et overblik over, hvordan disse sociale fællesskaber ser ud i den danske forstad. Jeg vil starte med at inddrage en rapport

udformet af Helle Nørgaard, Thorkild Ærø og Simon Leth Nielsen for SBI fra år 2006. Heri bliver det undersøgt, hvordan tryghed og sociale fællesskaber i parcelhus områder ser ud.

Beboerne i parcelhusområderne vil i bred udstrækning gerne have mulighed for at "kunne være sig selv" samtidigt med, at der gerne skal være sociale fællesskaber samt naborelationer. (Nørgaard et al. 2006)

Det menes, at det at kende og snakke med sine naboer giver et højt niveau af tryghed, på den måde at de ved, hvor de kan henvende sig, hvis de har problemer, og de kan hjælpe hinanden for eksempel ved at holde øje med boligen, hvis beboerne er ude af huset i løbet af en weekend eller er på ferie. (Nørgaard et al 2006)

Disse sociale fællesskaber i lokalområdet opstår, som man nok havde forventet, oftest om ting, folk har noget tilfælles om. For eksempel finder familier med børn i samme aldersgruppe typisk sammen i et socialt fællesskab, som omhandler aktiviteter omkring børnene, som for eksempel i forbindelse med den lokale skole eller i forbindelse med børnenes fritidsaktiviteter, hvilket i sidste ende kan udvikle sig til naborelationer og til med venskaber i visse tilfælde. (Nørgaard et al. 2006)

I nogle boligkvarterer ser man desuden fælles aktiviteter blandt beboerne som for eksempel årlige sommerfester, grillaftener eller andre tilsvarende typer af arrangementer, som finder sted i lokalområdet. Det at indgå i naborelationer viser sig også at have en betydning for folk.

Det er dog heller ikke alle, der ønsker at indgå i disse fællesskaber, som tager udgangspunkt i deres boligområde, og de fravælger i denne forbindelse at indgå i sådanne fællesskaber, hvorimod andre helt vælger at flytte væk fra visse områder, idet de ikke føler sig som en del af de igangværende fællesskaber. (Nørgaard et al. 2006).

Rapporten "Fra nutidens til fremtidens parcelhus" som er udformet af Jesper Bo Jensen i år 2006 berører også kort parcelhuskvarterernes sociale liv. Her kommer han frem til at jo større en homogenitet der er mellem naboerne aldersmæssigt jo større er social kontakt er der mellem naboerne. Derudover menes børn også at have en indflydelse på denne kontakt mellem naboerne da børnefamilier i højere grad er tilbøjelige til at indgå i kontakt med andre børnefamilier (Jensen et al 2006)

Jeg vil nu se på, hvordan de sociale fællesskaber ser ud i en europæisk sammenhæng. Grunden til dette, er at mængden af undersøgelser omkring livet i danske forstæder kan siges at være mangelfuld, hvilket betyder at jeg finder det nødvendigt at inddrage nogle udenlandske perspektiver omkring livet i forstaden. Dette vil jeg gøre ved inddrage både en britisk og en norsk undersøgelse omhandlende boligformer samt de sociale relationer, der er forbundet dertil, hvor jeg løbende vil sammenligne resultaterne fra de danske undersøgelser, jeg tidligere har inddraget.

Jeg vil kort tage fat i en norsk undersøgelse af sociale relationer i forskellige bebyggelsestyper udarbejdet af Norges byggeforskningsinstitutt fra 1996.

Undersøgelsen deler materialet op i forskellige typer af sociale interaktioner – primære relationer i form af vennekontakt inden for boligområdet, spontane interaktioner som nabokontakt samt deltagelse i lokale beboerorganisationer, som fungerer som konstruerede og formelle relationer

Man finder her frem til, at der er en langt lavere grad af interaktioner mellem borgere, der bor i højhuse, og at folk, der bor i forstæder og udkanten af byer, i langt højere grad indgår i sociale relationer med hinanden og indgår i lokale venskaber, end folk gør i storbyen. (Nordahl 1996)

Dette begrundes blandt andet med, at jo tættere man bor på hinanden, i des højere grad bliver man påvirket af sine naboers handling, og det bliver derfor vigtigere for individerne at skabe en vis afstand til hinanden (Nordahl 1996).

Udover bebyggelsestype var der også en række andre faktorer, som havde en betydning for, hvorvidt et individ indgik i forskellige sociale relationer. For eksempel menes det at have et barn at føre til flere relationer af primære og spontan karakter.

Arbejdsløse og hjemmegående er i mindre grad en integreret del af det lokale områdes sociale liv, hvilket betyder, at de i lavere grad end andre indgår i konstruerede og formelle relationer med folk i nærområdet. (Nordahl 1996)

Jeg vil nu se på, hvordan disse fællesskaber og naboskaber ser ud i en britisk sammenhæng. Til dette vil jeg tage fat i undersøgelsen "Globalization and belonging" af Mike Savage. Her ser man også dette fokus på lokale fællesskaber, som man ser i en dansk sammenhæng.

Der er tale om en britisk undersøgelse af fire forskellige forstadskvarterer, der hver især indebærer en række forskellige komponenter i den engelske by Manchester fra år 2005.

I nogle af de fire inddragede forstæder så man blandt andet naboskaber udspille sig i form af, at lokale mænd bankede på naboens vinduer for at invitere dem med en tur ned på den lokale pub, de gik på besøg ved hinanden eller havde kontakt med hinanden over hækkene, eller eventuelt grillaftener om sommeren. Dette er meget lig det, man ser i en dansk sammenhæng.

Denne form for naboskaber var dog ikke tilfældet alle fire steder. I flere tilfælde havde disse naboskaber udviklet sig til venskaber, som de dyrkede i lokalområdet, blandt andet ved at gå på besøg ved hinanden.

Lige som nævnt i en dansk sammenhæng gjorde folk i visse tilfælde brug af deres naboer til blandt andet at holde øje med deres bolig, når de var på weekendophold eller på ferie, hvilket man som nævnt tidligere også har set i en dansk sammengæng (Savage et al. 2005).

Jeg vil til sidst i dette problemfelt beskæftige mig med dannelse af tilknytningsforhold samt hjemmet og det at føles sig hjemme, da dette også menes at være væsentligt i forhold til folks hverdag i forstaden.

Jeg vil beskæftige mig med artiklen "Zones of belonging Experiences from a Danish study on belonging, local community and mobility" fra år 2016. Denne artikel er udformet af Anja Jørgensen Lisbeth B. Knudsen Mia Arp og Henrik Skov.

I artiklen beskæftiger de sig med befolkningsudvikling, socioøkonomisk status samt følelsen af stedtilknytning. Undersøgelsen er baseret på en række forskellige metoder, der gør brug af registerdata på beboere i Aalborg kommune, data fra spørgeskema undersøgelse samt en række interviews. Disse data bruger de til at undersøge stedtilknytningen forskellige steder i Aalborg. (Jørgensen et. al. 2016:1)

De finder i denne undersøgelse frem til, at bortset fra hos unge, der bor i bymidten samt folk der er bosat i tyndtbefolkede områder, var der en udbredt følelse af stedtilknytning til det sted, de boede.

Der gives udtryk for, at det er i høj grad var ting som naboskab samt lokale fællesskaber, der i en stor del af tilfældene havde en betydning for denne dannelse af stedtilknytning. (Jørgensen et al. 2016:15)

Forskellige ting spillede ind i stedtilknytningen, alt efter hvor i byen der var tale om. Nogle steder var der fokus på en homogen sammensætning af beboerne. I andre sammenhænge lægges vægt på en heterogen befolkningssammensætning, i forhold til dannelsen af stedtilknytning. Hvilket af disse to ting, der her fokuseres på, varierer dog alt efter det geografiske område. (Jørgensen et al 2016)

Når nu jeg har beskæftiget mig med det at danne tilhørsforhold til et givent geografisk område, finder jeg det relevant at beskæftige mig med litteratur, der beskæftiger sig med hjemlighed. Til dette vil jeg gøre brug af Ida Wentzel Winther som i sin bog "Hjemlighed" fra år 2006 blandt andet beskæftiger sig med hjemmet i fire forskellige kategorier. Den første af disse kategorier er hjem som en idé og et omdrejningspunkt, hvorigennem forestillingerne om, hvad hjem er, skabes og præsenteres. Denne idé er ikke statisk og upåvirkelig; for eksempel havde husmoderen i 1970'erne indtaget en rolle som centralfigur i hjemmet. Dette er dog oftest ikke tilfældet længere i takt med, at flere og flere kvinder kom i arbejde og derfor ikke brugte det meste af dagen indenfor hjemmets fire vægge. Dette har betydet, at faderen

igennem årene er blevet en større aktør i hjemmelivet, både i forhold til vedligeholdelse af hjemmet og i forhold til børnene. (Winther 2006).

Den næste kategori er hjemmet som et fysisk sanseligt og individuelt rum, som fungerer som en base hvorfra man har sin hverdag.

Den næste kategori Winter her stiller op er "at føle sig hjemme". Når man føler sig inkluderet i det pågældende rum eller gruppe, kan en følelse af hjemlighed indtræffe.

Det at føle sig hjemme skal opfattes som en stemning og er derfor ikke forankret til en fast lokalitet og kan både rettes mod bestemte rum eller andre mennesker.

På trods af at denne følelse ikke er fast forankret, knyttes den dog ofte dertil selv om stemning er mobil. Visse forhold har betydning for denne hjemlighedsfølelse, ligeledes om der føles, at man passer ind, at der er rum til én, og man føler, at man har mulighed for at trække vejret frit kan stemning også ofte opstå på stedet, som virker genkendelig for ét individ, som noget de har set eller prøvet før, uden nødvendigvis at være identisk. (Winther 2006)

1.2 Problemformulering

Ovenstående Problemfelt leder mig til at formulere følgende problemformulering:

Hvorfor søger folk til forstaden? Og hvordan oplever de det sociale liv i forstaden?

Med den første halvdel af denne todelte problemformulering har jeg i sinde at undersøge de bagved liggende årsager til, at folk vælger at flytte til en dansk forstadsby, og hvilke faktorer, der skubber denne flytning i gang. Den anden del af problemformuleringen beskæftiger sig derimod med, hvordan folk oplever det sociale liv i forstaden, når de er flyttet dertil og bor der.

1.2.1 Begrebsafklaring

Før jeg forsætter, er det relevant at afklare, hvad der menes med "forstad".

Det første begreb, jeg i dette afsnit vil afdække, er begrebet "forstad", som i en dansk sammenhæng er et ret diffust begreb, hvilket blandt andet bliver tydeliggjort i nedenstående citat, som stammer fra en artikel af Jon Pløger.

"Forstaden er det som ligger før byen, men hvor den grænse kan trækkes, er historisk bestemt. Som socio-rumlig kontekst dækker begrebet forstad over forskellige skalaer, boligformer og livsformer. Der findes industrialiserede boligproduktion som gav os betonforstæderne, parcelhus områdernes 'sovebyer', tæt-lav

boligområder, og udviklingen af effektive transportsystemer, har betydet at flere og flere perifere (lands) byer bliver inddraget i byens potentielle bolig- og arbejdsmæssige opland og kommer til at fungere som satellitbyer.” (Pløger 2000:2)

Som det fremgår i ovenstående citat, er forstad et diffust begreb, der dækker over en lang række forskellige områder og bebyggelsestyper, som blandt andet inkluderer énfamiliehuse i parcelhusområder, der som nævnt er en af de mest udbredte boligtyper i landet. Når jeg fremadrettet i denne undersøgelse bruger begrebet forstad, refereres der mere specifikt til parcelhusforstaden, bestående af parcelhuskvarterer, som grænser op mod en større by.

2. Metode.

I dette afsnit præsenteres den metode, jeg gør brug af i specialet, samt de metodiske overvejelser, jeg har haft i denne forbindelse i udformningen af mit speciale.

2.1 Casedesignet.

Den overordnede funktion af et forskningsdesign er bedst muligt at sikre den måde, hvorpå projektets problemformulering bliver besvaret, og på den måde forøge projektets interne validitet (de Vaus 2001:9) Jeg har i mit speciale valgt at gøre brug af casedesignet, idet jeg mener, at det er bedst i stand til at sikre en relevant besvarelse af min problemformulering med den tid og de resurser, jeg har til rådighed i forbindelse med specialet. (de Vaus 2001:220)

Et casedesign kan grundlæggende beskrives som en empirisk analyse, hvor man undersøger et fænomen i den sammenhæng eller kontekst, som det optræder i, hvilket skal forstås på den måde at empiri bliver indsamlet i ét givent område. (Antoft & Salomonsen 2012:32)

Dette betyder, at jeg i denne sammenhæng vil undersøge årsagerne til at flytte til forstaden, og hvordan folk oplever det sociale liv i en dansk forstadsby.

Jeg har i dette projekt valgt at arbejde med byen Frejlev, som ligger sydvest for Aalborg.

Casens objekter er i nærværende speciale personer, som fra et relativt afgrænset geografisk område, idet min information udelukkende hentes fra folk, der er eller har været bosat i Frejlev. Viden generes her gennem informanternes udtalelser omkring det sociale liv i forstaden. (Antoft & Salomonsen 2012:32)

Jeg vil nu komme med en kort beskrivelse af byen for at give et bedre billede af hvad min case består af.

Min case er som nævnt den nordjyske by Frejlev, som med 2.871 indbyggere i år 2019 fungerer som en forstad til Aalborg.

Frejlev var oprindeligt en lille landsby, som så en udbygning, som startede i 1960'erne, og byen har siden da oplevet en gevaldig befolkningstilvækst og udviklet sig til en forstadsby til Aalborg.

Størstedelen af Frejlevs befolkning arbejder udenfor Frejlev Ifølge Dansk Byplanlaboratorium.

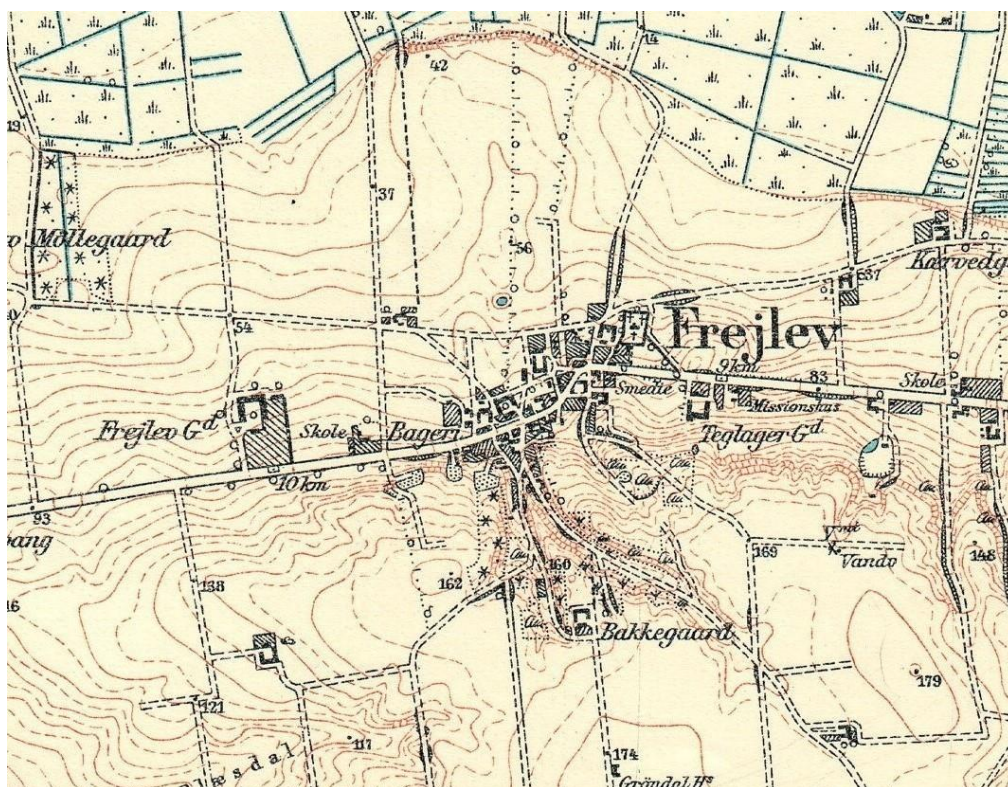
Derudover har en høj andel af befolkning en videregående uddannelse.

I forhold til livsværdier stemmer Frejlevs befolkning godt overens med landsgennemsnittet. Dog er der stort set ingen interesse for at leve en alternativ livsstil.

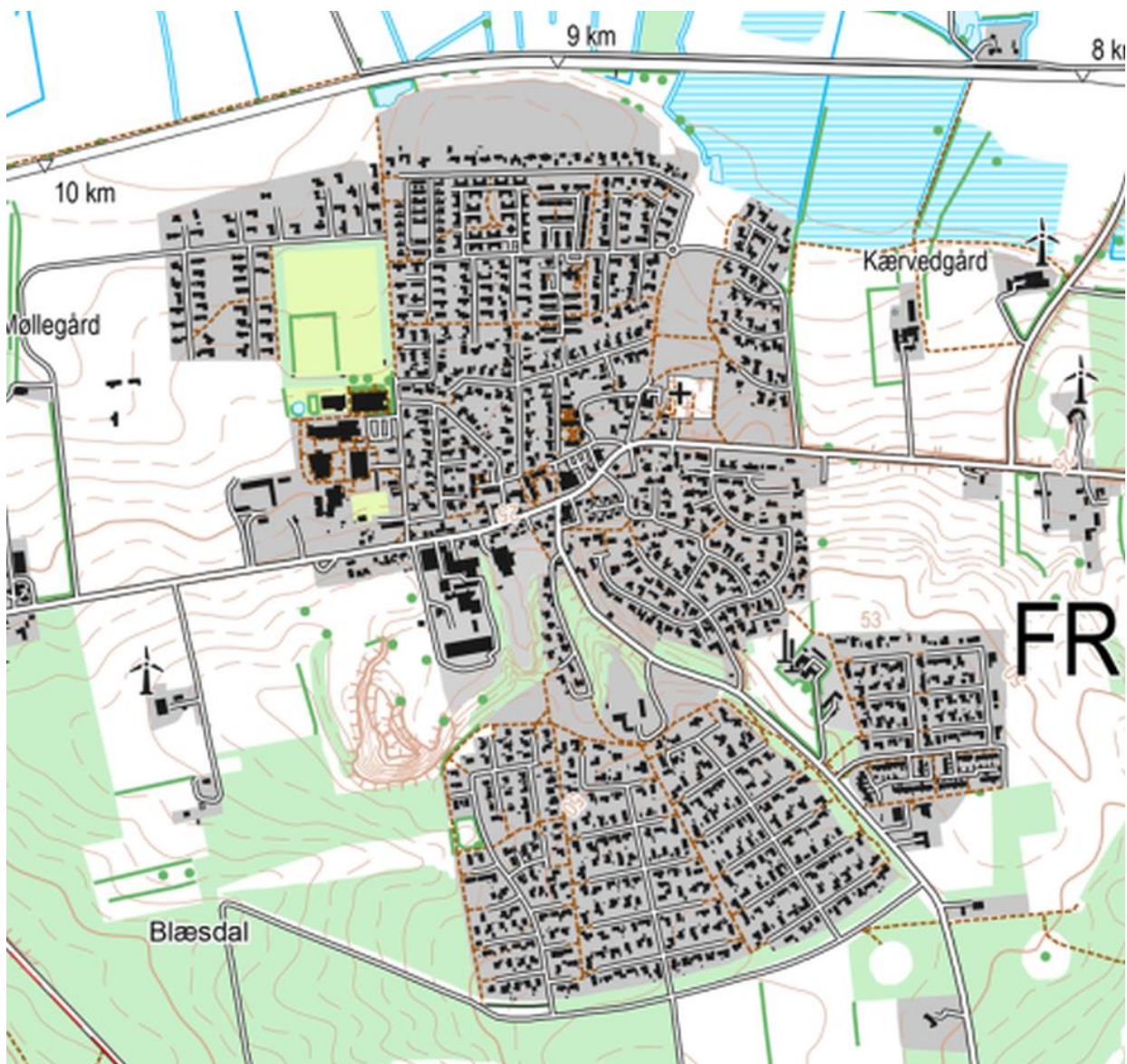
Størstedelen af byens beboere havde ingen relationer til byen, før de flyttede dertil, mens cirka hver femte havde venner eller kolleger i byen, før de selv valgt at flytte dertil.

Beboerne er nødsaget til at tage til Aalborg for at gøre brug af visse tilbud, som ikke er tilgængelige i Frejlev. I denne forbindelse gør en stor andel af befolkning brug af det nærliggende shoppingcenter City Syd, som ligger i Aalborg, når de skal købe ind. (Dansk Byplanlaboratorium 2009)

Nedenfor ses to kort over Frejlev. Det første kort viser, hvordan Frejlev så ud i år 1943, mens det andet viser, hvordan byen ser ud i 2020. De to kort visualiserer den omfattende byudvikling, som Frejlev har undergået.

Frejlev 1943, kilde: Geodatastyrelsen

Frejlev 2020, kilde: Geodatastyrelsen.

Derudover arbejder jeg i dette speciale også ud fra en induktiv tilgang som er en tilgang der i sin reneste form sigter efter at lave generaliseringer baseret på empiriske mønstre, hvilket betyder, at jeg i høj grad gør brug af en teorimodificerende forskningsstrategi. (Riis 2005:29)

Det betyder, at jeg igennem mine empiriske fund har et ønske om at indfange eventuelle mønstre, som eksisterende teorier muligvis ikke er i stand til at forklare. Der vil dog stadig være teorifortolkende træk i dette casestudie, idet den eksisterende teori og forskning kan bidrage til at forstå de mønstre, som bliver fundet gennem den empiriske analyse og kan være medvirkende til at afdække, om disse mønstre er unikke for den pågældende case, eller om de er mere generelle. (Antoft & Salomonsen 2012:37-39)

Mit ønske om at opnå en større forståelse af informanternes oplevelser og tanker gør det oplagt at have et kvalitativt fokus i dette speciale. Og en åbenhed overfor mulige nuancer i informanternes oplevelser kan bedre tilgås igennem interviews end ved andre former for empiriindsamlingsmetoder.

2.2 Hermeneutikken

Jeg vil i dette afsnit gennemgå den videnskabsteori, som jeg vil gøre brug af i dette speciale

Min videnskabsteoretiske retning er i dette speciale hermeneutikken, og der skelnes generelt mellem fire forskellige retninger: Den metodiske, den traditionelle, den filosofiske samt den kritiske hermeneutik. Disse forskellige retninger indenfor hermeneutikken deler dog nogle grundprincipper, som kort sagt går ud på, at der før forklaring kommer forståelse og fortolkning.

Det mest væsentlige af disse grundprincipper er det, der kaldes for den hermeneutiske cirkel, som referer til en vekselvirkning mellem del og helhed, hvor helheden kun kan forstås i kraft af de forskellige dele.

Omvendt kan delene også kun forstås, hvis man inddrager helheden. Det vil sige, at det altså er sammenhængen, som er meningsskabende, og fortolkning og forståelse bliver på denne måde muliggjort gennem denne sammenhæng. (Højbjerg 2014:292)

Jeg er i nærværende speciale især inspireret af den filosofiske hermeneutik, som er udviklet af den tyske filosof Hans Georg Gadamer (1900-2002), og bygger på en teori, som går ud på at mening dannes gennem mødet mellem genstanden og fortolkeren og fortolkes relativt til egen situation og kontekst. (Højbjerg 2016 293-294) Inden for denne gren af hermeneutikken ses den hermeneutiske cirkel som et ontologisk princip, hvilket vil sige, at den er en betingelse for erkendelsesprocessen.

Forståelse udgøres ifølge Gadamer af forforståelse og fordomme. Ved forforståelse menes der, at man altid har tidligere forståelse forud for ens nuværende forståelse. Fordomme skal her forstås som domme, man har gjort på forhånd. Dette udgør tilsammen forståelseshorisonten. (Højbjerg 2014:301)

Forskeren ser altid en sag fra en bestemt vinkel, mens informanter ofte forstår sagen ud fra en anden vinkel. Når forskeren er i stand til at forstå verden ud fra informanternes synsvinkel, er der tale om det, Gadamer kalder for en horisontsammensmeltning som ifølge hermeneutikken er her, forståelse opstår. (Gijle 2017:136)

Min egen forståelse af livet i forstaden er præget af dens repræsentation i de forskellige medier, hvilket gør det svært at forholde sig helt neutralt til den danske forstad, der nogle gange omtales som *soveby* og sted for *ligusterfascisme*. Derudover er jeg selv vokset op i en mindre by og tænker, at nogle af de samme

sociale dynamikker er gældende i forstaden og blandt andet er karakteriseret ved et stort fokus på børns aktiviteter og deres betydning for dannelsen af sociale relationer blandt voksne.

2.3 Empiriindsamling

Jeg vil nu gennemgå de metoder samt de overvejelser, jeg har haft i forbindelse med brug af de metoder, som jeg har gjort brug af til at indsamle min empiri til nærværende speciale

Som det fremgår i et tidligere afsnit, arbejder jeg i dette speciale med en kvalitativ tilgang, hvilket har til formål at give mig mulighed for at forstå mine informaners livsverden. Derfor finder jeg det relevant at gøre brug af interviews til at besvare min problemformulering. (Brinkmann & Tanggaard 2015:31)

Idet formålet med dette speciale er at opfange nogle dybere perspektiver fra mine informanter og samtidig lade dem dele historier og tanker, finder jeg det derfor oplagt at gøre brug af semistrukturerede interviews, som er en interviewform med åbne svarmuligheder, der giver informanterne mulighed for at åbne op omkring det stillede spørgsmål. (Brinkmann & Tanggaard 2015:37-38)

Jeg har i forbindelse med disse Interviews udformet en interviewguide, som jeg i næste afsnit vil gennemgå udformningen af.

Formålet med interviewguiden er, at den skal bruges til at styre interviewets opstilling og forløb. Denne interviewguide vil som udgangspunkt blive fulgt, men informanten har dog også mulighed for at udtale sig udover spørgsmålene, hvis de føler, at de har meget at sige om et emne, som de muligvis ikke har haft mulighed for at kunne ytre sig om grundet de stillede spørgsmål igennem interviewet, men som de finder relevante i forhold til samtalen. (Brinkmann & Tanggaard 2015:37-38)

Denne åbenhed i svarmuligheder kan dog i nogle tilfælde også menes at være en ulempe for empiriindsamlingen, da der er en risiko for, at informanten taler ud over projektets rammer og eventuelt fejlfortolker de stillede forskningsspørgsmål. Dette kan føre til, at jeg ikke får besvaret de ønskede spørgsmål, hvilket til dels kan have en negativ påvirkning på undersøgelsens interne validitet (Riis 2005:104)

2.4 Udformning af interviewguide

Interviewguiden blev udarbejdet i tråd med dette speciales induktive tilgang, hvilket skal forstås på den måde, at den ikke er baseret på et teoretisk grundlag, men derimod er den baseret på et empirisk grundlag.

Den er blandt andet udarbejdet på baggrund af eksisterende forskning, hvilket betyder, at den både indeholder spørgsmål omhandlende årsager til at flytte og om de forventninger, der er til det sociale liv i forstaden.

De første spørgsmål i min interviewguide handlede hovedsageligt om mine informanternes baggrund for at give mig et billede af, hvem mine informanter var. For eksempel hvor de var i deres livscyklus, og hvad de lavede. Med spørgsmålet "Kan du fortælle lidt om dig selv" med opfølgende spørgsmål som "hvor gammel er du?" og "Hvor lang tid har du boet i Frejlev?". I tråd med dette var der også et spørgsmål, om hvor de selv er vokset op med spørgsmålene "i hvilken type boligområde er du selv vokset op i?" med opfølgende spørgsmål, der omhandlede den geografisk afstand, og hvorvidt denne type boligområde minder om det de bor i i Frejlev.

Derudover var der også spørgsmål, der spørger ind til, hvorfor de valgte at flytte til Frejlev "Hvordan vil du beskrive Frejlev hvilke kvaliteter har den?" og "Var der nogle ting der blev prioriteret omkring boligområdet?", som har til formål at komme ind på, hvad for nogle ting, der spillede en rolle i deres valg af Frejlev. Til sidst i denne del af interviewguiden var der spørgsmålet " *Havde du nogle specielle forestillinger om det sociale liv før du flyttede hertil?*", som specifikt spørger ind til, om udsigten til et socialt liv i Frejlev havde nogen betydning for deres valg af byen.

Den anden del af min interviewguide handlede om, hvordan de oplevede livet i Frejlev, efter de flyttede dertil. Dette kom blandt andet til udtryk i form af spørgsmål som "Hvordan oplever du din hverdag herude?" som skulle give et indblik i hvordan informanter oplevede deres hverdag i Frejlev.

De efterfølgende spørgsmål omhandler, hvordan de oplever det sociale liv i forstaden, og hvorvidt de engagerer sig socialt med folk i lokalområdet, for eksempel igennem spørgsmål som "Kan du fortælle mig lidt om dine venner, hvor bor de?" som havde til formål at afdække, hvorvidt mine informanter havde deres sociale omgangskreds i Frejlev, samt et opfølgende spørgsmål, som omhandlede, i hvilke sammenhænge de sås med deres venner. Resten af spørgsmålene i denne del af interviewguiden omhandlede, hvordan mine informanter udlever deres sociale liv i Frejlev ved blandt andet spørgsmål om deres forhold til deres naboer. Ved spørgsmål som "Hvor meget ser du til dine naboer?" og "Hvordan interagerer du med dine naboer?" med et opfølgende spørgsmål, der spurgte ind til, hvad mine

informanter oplever som et godt naboskab, formuleret på følgende måde "Hvad vil du karakterisere som et godt naboskab?"

Derefter havde jeg en række spørgsmål om hvilke fællesarrangementer, der fandt sted i området, med spørgsmålet "Hvilke fællesarrangementer finder sted i dit lokalområde" med det opfølgende spørgsmål "Hvilken karakter har disse arrangementer?", hvis dette ikke blev afklaret i det initiale svar. Derudover var der også i denne forbindelse et spørgsmål om, hvorvidt mine informanter selv var involveret i disse aktiviteter i form af spørgsmålet "Hvordan er du involveret i disse fælles lokale aktiviteter?"

Interviewguiden blev rundet af med spørgsmålene "Er du tilfreds med den mængde af social interaktion, du har med folk i lokalområdet? (for eksempel med naboer)" og "I hvor høj grad lever det lokale fællesskab op til dine tidligere forestillinger om sociale fællesskaber i forstaden?" som havde til formål at indfange, hvorvidt mine informanter var tilfredse med det sociale liv, de havde opbygget i Frejlev.

Den samlede interviewguide er vedlagt som bilag. (bilag 1)

2.5 Rekruttering af informanter

Jeg vil i dette afsnit gennemgå den rekrutteringsproces, jeg har gjort brug af for at få kontakt til informanter i nærværende speciale.

For at rekruttere informanter til mit speciale lavede jeg i første omgang et opslag på Facebook-gruppen "Frejlev By, 9200", som er for byens borgere med opslag med omkring hverdagslivet i Frejlev. Gruppen havde på daværende tidspunkt 2.131 medlemmer, her tog jeg kontakt med administratoren for at få tilladelse til at lave et opslag i gruppen med det formål at rekruttere informanter, hvilket jeg fik tilladelse til af administratoren af Facebook-siden. Dette viste sig dog ikke nødvendigvis at være en speciel effektiv måde at rekruttere på, hvilket betød at jeg var nødsaget til at lave gentagne opslag på Facebook, da mængden af henvendelser her var meget svingende. Dette tænkes blandt andet at være grundet i Facebooks algoritmer, da et opslag uden meget aktivitet hurtigt forsvinder, og derfor ikke bliver set af særligt mange. Denne idé bliver forstærket af, at jeg på intet tidspunkt fik én informant ad gangen. Jeg har vedlagt et par eksempler på disse opslag som bilag. (bilag 2)

Denne brug af Facebook som rekrutteringsplatform blev blandt andet valgt på baggrund af den på dette tidspunkt igangværende Covid19 epidemi, som har ført til en lukning af det danske samfund. Dette har betydet, at jeg ikke har været i stand til at foretage interviews eller rekruttere potentielle informanter gennem face-to-face-interaktioner grundet den overhængende smittefare i forbindelse med coronavirus.

Det tænkes også, at folk i mindre grad ville være interesserede i at snakke til én, hvis man henvendte sig til dem personligt grundet de statslige retningslinjer samt den generelle holdning til virus.

Gennem den virtuelle form for rekruttering fik jeg indsamlet 9 respondenter til mine interviews, hvor de enten henvendte sig til mig via sms-beskeder på telefon eller igennem privatbeskeder gennem Facebook via mit opslag

Derudover fik jeg fat i yderligere én informant mere under forløbet af et af mine interviews. Dette betyder at jeg i sidste ende har 10 informanter fordelt på otte interviews.

Jeg har i min rekruttering forsøgt at indsamle en så divers kombination af informanter som muligt, både i forhold til køn, men også i forhold til alder, og hvor lang tid de har været bosat i Frejlev for at få et så nuanceret indblik i livet i Frejlev og det sociale liv i byen som muligt. Disse faktorer tænkes at kunne have en betydning for, hvordan de oplever Frejlev.

2.6 Beskrivelse af informanter

Jeg vil i det følgende gennemgå og beskrive de informanter, som jeg har fået indsamlet.

Jeg har i mit speciale valgt at anonymisere mine informanter grundet eventuelle problemer, der kan være forbundet med den nye persondata-lovgivning. Dette betyder at de navne, som jeg i dette speciale omtaler de forskellige informanter med, ikke er deres rigtige navne, derudover betyder det også, at beskrivelsen af dem vil være en smule vag for at kunne beskytte mine informanters identiteter, da det kan tænkes, at man ville kunne genkende visse informanter baseret på deres beskrivelse på trods af ændrede navne i specialet.

Jeg vil nu kort gennemgå en række informationer vedrørende mine informanter.

I forhold til alder er mine informanter mellem 20 og 74 år gamle.

Kønsfordeling af mine informanter er 3 mænd og 7 kvinder, hvilket betyder, at denne fordeling er ganske skæv i forhold til landsgennemsnittet. Denne fordeling skyldes ikke en bevidst beslutning, men er derimod blot tilstedeværende på baggrund af, hvem der henvendte sig til mig ud fra mit opslag. Ideelt set ville der være en mere lige kønsfordeling, men grundet både de tidligere nævnte omstændigheder omkring covid 19 samt den begrænsede mængde tid, jeg har til dette speciale, er jeg nødsaget til at stille mig tilfreds med denne fordeling.

Når det kommer til mine informanters beskæftigelse, er der en lang række forskellige beskæftigelser, som for eksempel lektor på AAU, sekretær, og enkelte informanter er pensionister.

I forhold til hvor lang tid mine informanter har været bosat i Frejlev, varierer dette mellem 7 år og 44 år, hvor gennemsnittet her er 25,8 år boet i Frejlev.

Næsten samtlige af mine informanter, bortset fra én, er vokset op andre steder i landet end Frejlev. Distancen fra Frejlev varierer fra omkring 20 kilometer til flere hundrede kilometer, nemlig på Sjælland. Størstedelen kommer dog fra andre steder i Nordjylland, hvor de i mange tilfælde havde boet i Aalborg umiddelbart før flytningen til Frejlev.

Nedenfor har jeg opstillet en tabel med en række forskellige informantioner omkring de forskellige informanter, som jeg finder væsentlige, blandt andet alder og beskæftigelse.

Model 1: Tabel med oversigt over beskrivelser af informanter

Bilagsnr.	Navn	Alder	År i Frejlev	Beskæftigelse
3.1	Jesper	62 år	34 År	Arbejder i en bank
3.2	Julie	42 år	11 År	Ikke oplyst.
3.3	Malene	20 år	18½ år (Født og opvokset og fraflyttet)	Ikke oplyst, men giver udtryk for at have en række småjobs
3.4	Morten	36 år	7 år	Lektor på Aalborg Universitet
3.5	Hanne	49 år	17 år	Sygeplejerske
3.6	Signe	45 år	20 år (Fraflyttet)	Gymnasielære
3.7	Rikke	60 år	24 år	Sekretær
3.8	Alice	63 år	41 år	Socialpsykiatrien
3.8	Mette	72 år	44 år	Pensioneret (plejede at være butiksansat)
3.8	Poul	69 år	42 år	Pensionist (Plejede at være økonom)

2.7 Udførelse af interviews.

Jeg vil i denne del af metodeafsnittet gennemgå, hvordan interviewene blev foretaget.

Størstedelen af mine interviews foregik over telefonen. Dette har jeg primært valgt at gøre grundet den tidligere nævnte igangværende covid19-epidemi, hvor det hovedsageligt var for at undgå en eventuel

smittesfare. Derudover mente jeg også, at det var nemmere at få folk til at gå med til at indgå på den måde, da man på den måde helt undgår smitterisikoen, som der eventuelt kunne være ved et face-to-face-interviews.

Måden, hvorpå disse telefoninterviews foregik, var, at jeg ringede mine informanter op, alt efter hvad jeg havde aftalt med dem på forhånd. Før interviewet startede, gjorde jeg dem opmærksomme på, at interviewene ville blive optaget til senere transskription, så jeg kunne gøre brug af det til min analyse, hvilket samtlige informanter ikke havde nogen indvendinger imod. Efter dette fulgte jeg som udgangspunkt min interviewguide.

Selvom størstedelen af mine interviews foregik over telefonen, blev et enkelt interview dog foretaget face-to-face med to informanter, som i løbet af interviewet blev til tre informanter. Denne form for interview, hvor der var flere informanter på én gang, havde en anderledes dynamik end de interviews, der foregik over telefonen, da informanterne havde mulighed for at udtrykke sig mere via kropssprog, hvilket jeg også havde mulighed for at opfange. Dette kan ikke ligefrem siges at være tilfældet i forhold til de interviews, der blev foretaget over telefonen.

Det endte med 8 interviews med i alt 10 informanter, hvor interviewene har en længde mellem 10 og 45 minutter, hvor størstedelen af dem tog omkring 15 minutter i alt at gennemføre. Forskellen på længden af interviewene menes at skyldes, at det, som folk havde at sige og havde lyst til at dele omkring livet i Frejlev, varierede stærkt fra person til person. Hvor nogle informanter var i stand til at sætte mange ord på deres tilværelse i Frejlev, var det i andre informanternes tilfælde ikke i samme grad tilfældet.

2.8 Transskription

Som nævnt i et tidligere afsnit gennemførte jeg otte interviews med i alt ti forskellige informanter. Lydoptagelserne blev efterfølgende transskriberet.

Disse transskriptioner blev skrevet ned løbende i takt med, at interviewene blev foretaget, og jeg endte sidste ende med en transskription på 41 sider.

Idéen med disse transskriptioner er, at de skal bidrage til at danne et overblik over indholdet af de forskellige interviews og skal fungere som en form for overgang mellem empiriindsamling og analyse. (Kvale & Brinkmann 2014:236) For at gengive indholdet på den mest præcise måde, hjælper det at have en skriftlig gengivelse af interviewene. Dette betyder, at jeg i højere grad er i stand til at kortlægge generelle temaer og følelser, som kommer til udtryk i disse interviews. Dette menes også at bidrage til specialets gennemsigtighed. Derudover skal man, når man arbejder kvalitativt, være bevidst om, at der gennem

opsøgningen af viden, som i dette tilfælde foregik igennem interviews, eventuelt kan forekomme visse etiske problemstillinger. (Kvale & Brinkmann 2014:236) Det menes dog ikke at være tilfældet i dette speciale, men som det fremgår af et tidligere afsnit, har jeg alligevel for at være på den sikre side valgt at anonymisere mine informanter af hensyn til den nye persondata-lovgivning.

Jeg forsøger i mine transskriptioner at give så præcis en gengivelse som muligt. Men idet størstedelen af interviewene i dette speciale er blevet foretaget over telefonen, har det dog desværre også betydet, at der visse steder har været problemer med enten baggrundsstøj eller med telefonforbindelsen, hvilket kan være en af ulemperne ved telefoninterviews. Det har betydet, at enkelte ord fra interviewene er gået tabt i transskriptionerne, fordi det ikke er muligt at høre hvad der blev sagt. Hvor dette er tilfældet, er det markeret med "???" i transskriptionerne.

2.9 Litteratursøgning

Jeg vil i følgende afsnit gennemgå min litteratursøgningsproces.

Overordnet set var mit fokuspunkt under litteratursøgningen forstaden både som koncept men også som undersøgelsesobjekt.

Jeg har i så vid udstrækning som muligt forsøgt at holde litteraturen indenfor en dansk kontekst, hvilket viste ikke at være muligt på grund af den relativt lille mængde litteratur, der er om forstaden i en dansk sammenhæng. Jeg blev derfor nødsaget til at brede litteratursøgningen betydeligt ud til også at inkludere internationale undersøgelser fra andre europæiske lande som Norge og Storbritannien i forlængelse af de danske undersøgelser.

Min litteratursøgning startede på Aalborg Universitet Bibliotek (AUB). Her startede jeg med at søge efter artikler, som tager udgangspunkt i forstaden. Her gjorde jeg blandt andet brug af søgeord som "forstad" og "parcelhus". Ved hjælp af disse søgeord fandt jeg frem til en række forskellige bøger omhandlende danske parcelhus-forstæder og historien om, hvordan de er opstået i form af bogen "*Hvem opfandt parcelhuskvarteret – forstaden har en historie*" (Dragsbo 2008)

Derudover fandt jeg også en norsk rapport omhandlende sociale relationer i forskellige boligtypeområder (Nordahl 1996)

Derudover fandt jeg også en række artikler omkring mobilitet Heriblandt *Når teltpælene rykkes op: Geografisk mobilitet i Danmark og dens årsager* (Andersen 2010) og rapporten Befolkningens boligønsker (Kristensen & Andersen 2009)

Udover AUB har jeg også gjort brug af hjemmesiden boligforskning.dk, som er styret af "Center for boligforskning" der er en del af Statens byggeforskningsinstitut (SBI). Siden indeholder mange forskellige rapporter vedrørende forskellige aspekter i forhold bolig og bosætning i Danmark, deriblandt rapporten *Housing in Denmark*. (Kristensen 2007) som omhandler hvordan folk bor i Danmark.

Derudover fandt jeg her flere artikler omhandlende livet i forstaden, som for eksempel rapporten "*Tryghed i parcelhusområder*" af Nørgaard et al. 2006 og Fra nutidens til fremtidens parcelhuse (Jensen 2006) som gav mig et indblik i hvordan det sociale liv ser ud i parcelhusområder.

Derudover blev jeg af min vejleder henvist til at tage fat i et par artikler og rapporter skrevet af Torkild Ærø fra Statens Byggeforskningsinstitut (SBI), heriblandt hans ph.d.-afhandling kaldet "Boligpræferencer, bolig og livstil" samt artiklen "Residential choice from a lifestyle perspective". *Housing, Theory and Society*. [Ærø 2002, 2008]

2.10 Analysestrategi

Jeg vil i dette afsnit gennemgå den strategi jeg vil gøre brug af i min analyse

Idet at jeg som nævnt tidligere i dette speciale arbejder ud fra en hermeneutisk vinkel vil jeg i min analyse tage udgangspunkt i den hermeneutiske spiral hvilket betyder at jeg har et vekslende fokus på både del og helhed. Hvilket blandt andet betyder at jeg i analysen skiftende vil se på enkelte personers udtalelser i form af udvalgte citater og der efter forsøge at se på generelle tendenser (Jævnfør afsnit 2.2)

Efter endt transskription har jeg kodet transskriptionerne ind i analyse programmet Nvivo hvor jeg har kodet de forskellige citater ind i en række forskellige emner som jeg fandt relevant for mine analyser.

Min analyse vil i dette speciale være delt op i flere dele hvor den første del vil bestå af en empirisk analyse hvor jeg vil danne mig et overblik over den indsamlede empiri. Denne del af analysen vil udelukkende være teoretisk funderet og vil tage udgangspunkt i hvordan mine informanter oplever verden. Denne del af analysen er opdelt i tre emner som jeg mener kom særligt frem igennem empiriindsamlingen samt kodningen af den indsamlede empiri nemlig, valget om at flytte til Frejlev, Sociale fællesskaber og naboskab.

Denne empiriske analyse vil blive efterfulgt af en teoretisk analyse hvor jeg holder mine empiriske fund op mod den udvalgte teori som er nævnt i afsnittet "valg af teori" I denne del af analysen har jeg i sinde at arbejde med de forskellige teoretikere i den rækkefølge som de fremgår i mit speciale, dette betyder at jeg

vil starte ud med at analysere min empiri i forhold til Lee's pull og push faktor, derefter vil jeg analysere empirien på baggrund af Mike Savages elective belonging og afsluttende vil jeg runde af med at analysere den indsamlede empiri mod Herbert J Gans' teoretiske synspunkter i forhold til det sociale liv i forstaden.

2.11 Kvalitetskriterier

Jeg vil i følgende afsnit gennemgå de overordnede kvalitetskriterier, når man arbejder kvalitativt, som jeg gør i dette speciale, samt hvordan jeg i dette speciale forholder mig til disse kvalitetskriterier.

Jeg vil her starte med at gennemgå, hvordan jeg forholder mig til intern validitet i forbindelse med pågældende speciale opgave. Grundlæggende set handler den interne validitet om, hvorvidt man undersøger det, man rent faktisk gerne vil undersøge. (Fangen 2004:237) I dette speciale er det livet i Frejlev, og hvorfor folk søger dertil. En af de måder, hvorpå jeg har forsøgt at sikre specialets interne validitet, er ved brugen af det semistrukturerede interview, hvor interviewguiden har til formål at styre interviewets gang og derved også sikre at informanten holder sig til det overordnede emne.

En af de problemer, man kan støde på, når man arbejder kvalitativt, er det man kalder *social desirability bias*, som henviser til en risiko for, at folk ikke svarer oprigtigt på de stillede spørgsmål, fordi informanten er nervøs for at sætte sig selv i et dårligt lys med de pågældende svar. Dette ser jeg dog ikke som en reel risiko for at blive et problem i dette speciale, da denne social desirability bias oftest forekommer, når der er tale om følsomme emner som for eksempel misbrug af forskellige substanser, hvilket ikke var noget, som kom op i løbet af mine interviews. (Fangen 2004:146)

Det næste kvalitetskriterie, jeg nu vil gennemgå, er den eksterne validitet, som også kaldes for generaliserbarhed, der overordnet set referer til, hvorvidt undersøgelsens resultater er overførlige og generaliserbare til andre sammenhænge eller ej.

Da dette speciale er et kvalitativt casestudie af natur, betyder det, at jeg ikke søger en statistisk generaliserbarhed – altså forsøger jeg ikke at lave en generalisering af hele Frejlevs befolkning eller en generalisering af, hvordan folk, der bor i danske forstæder, oplever livet i en dansk forstad, men derimod hvordan folk, som står i en lignende situation, oplever det sociale liv i Frejlev. Derimod søger jeg i dette speciale at opnå en analytisk generaliserbarhed.

Den eksisterende forskning samt den eksisterende teori er også med til at forhøje den eksterne validitet i nærværende speciale. Hvis jeg igennem min analyse finder frem til lignende resultater som den tidligere forskning og teori er fundet frem til, betyder det, at mine resultater i højere grad er overførbare til andre lignende situationer, og på den måde er generaliserbare. (Antoft & Salomonsen 2007:49-51)

Det sidste kvalitetskriterie, jeg nu vil beskæftige mig med, er reliabilitet, som referer til, hvorvidt man er i stand til at gentage og efterprøve undersøgelsen for at se, om man kan opnå de samme resultater. (Brinkmann & Tanggaard 2015:523) Idet jeg i nærværende projekt arbejder med en specifik case, vil det være svært at komme til præcis samme resultater og udtalelser fra informanterne. Det betyder, at denne reliabilitet er svær at efterleve i et kvalitativt casestudie. Derimod er et gennemgående kvalitativt kvalitetskriterie transparens eller gennemsigtighed, hvilket går ud på, at grundantagelser og fremgangsmåder helst skal være så gennemsigtige som muligt, så læseren på den måde er i stand til at vurdere værdien og fornuften i undersøgelsens resultater (ibid). Dette betyder, at designet og udførelsen af undersøgelsen helst skal være så gennemsigtige som overhovedet muligt, da det ellers kan være svært for læseren at vurdere, i hvilken sammenhæng de rapporterede resultater skal forstås. (Brinkmann & Tanggaard 2015:523-524)

Gennemsigtigheden bliver i dette speciale forsøgt forhøjet af, at jeg redegør for de metodiske valg, som jeg har truffet i løbet af processen, som for eksempel i forhold til empiriindsamlingen, udformning af interviewguide, analysestrategi og transskriberingsmetode samt vedlæggelsen af transskriptionerne som bilag til dette speciale. Da dette giver et indblik i mine overvejelser omkring udformningen af mit speciale samt giver et indblik, i hvordan jeg kommer frem til mine resultater.

2.12 Valg af Teori

Nedenstående afsnit omhandler de teorier som jeg vil gøre brug af i mit speciale før jeg vil gennemgå dem mere grundigt i et senere afsnit.

Projektets teoretiske ramme er i tråd med min induktive tilgang valgt på baggrund af mine empiriske fund. Og tager udgangspunkt i tre forskellige aspekter årsager migration, stedtilknytning, samt sociale fællesskaber. Som til sammen skal have til formål at give mig en dybere forståelse af hvorfor folk vælger at flytte til Frejlev samt hvordan de oplevet det sociale liv

Den første teori Jeg har valgt at inddrage i dette speciale omhandler migration og stammer fra den amerikanske sociolog Everett S Lee jeg har valgt denne teori da jeg mener at den er i stand til at give mig et indblik i hvorfor folk flytter til Frejlev i første omgang. Og for at forstå dette føler jeg at det er relevant at forstå nogle af de årsager der kan ligge bag hvorfor folk flytter generelt, og til dette finder jeg teorien om pull og push faktorer der henholdsvis trækker folk til og skubber folk fra et geografisk område til et andet særligt relevant til at kunne afdække hvorfor mine informanter har valgt at flytte til Frejlev. Denne teori har

dog også et vist klasse element, da den tager udgangspunkt i middelklassen, dette klasseperspektiv har jeg dog ikke fokuseret meget på da størstedelen af Frejlevs befolkning befinder sig i middelklassen på en eller anden måde.

Den næste teori jeg her har valgt at inddrage er Mike Savage et als elective beloning, dette teoretiske synspunkt da det menes at den sammen med Lee's teori har kunnet være medvirkende til at forklare hvorfor folk vælger at bo som de gør, derudover skal den også medvirke til at give en forståelse af hvordan folk danner relationer og knytter sig til et givent geografisk område frem for et andet, og i denne forbindelse vælger at blive i et geografisk område.

Den sidste teori jeg i dette speciale har valgt at inddrage stammer fra sociologen Herbert J Gans da jeg mener at den kan være medvirkende til at give et indblik i hvordan det sociale liv opstår i forstaden og hvad de tager udgangspunkt i, samt hvilken karakter de antager. Her er det særligt begreberne homogenitet, heterogenitet samt tæthed jeg mener der kan være medvirkende til at danne et billede af hvad der får folk til at indgå i de fællesskaber som de gør, derudover mener jeg også at begrebet quasi primære relationer er passende til at beskrive en række af folks sociale relationer i Frejlev.

Altså mener jeg at de ovenstående teorier vil være i stand til at hjælpe mig med at danne mig en bredere forståelse af hvorfor folk vælger at flytte til forstaden i første omgang samt hvordan det sociale liv leves i forstaden.

3. Teori

I dette afsnit gennemgås de forskellige teorier, som jeg vil gøre brug af i min teoretiske analyse til at opnå en bedre forståelse af mit indsamlede materiale.

Udover en gennemgang af de væsentlige punkter i de tre forskellige teorier vil jeg også argumentere for, hvorfor jeg finder de valgte teorier relevante at inddrage i forhold til den indsamlede empiri.

3.1 Bosætningsteori

Den første teoretiske vinkel, jeg i dette speciale vil inddrage, omhandler, hvordan folk bosætter sig samt hvilke mekanismer og faktorer, der spiller en rolle for at folk vælger at flytte fra et geografisk område til et andet.

Migration, folks flytning fra ét sted til et andet, kan have forskellige årsager. Den kan både have karakter af at være påtvunget eller frivillig, og den kan forgå over både korte og lange geografiske afstande.

Jeg vælger i dette speciale at fokusere på, hvad der betegnes som intern migration, hvilket beskrives som migration, som finder sted fra ét sted i landet til et andet. Denne befolkningsvandring kan dog være en kompleks størrelse. Da en flytning i mange tilfælde ikke blot påvirker det enkelte individ, for individet er ofte del af en familie, hvis ønske om flytning også menes at skulle inddrages i betragtningerne omkring en eventuel flytning, hvilket kan sige at øge kompleksiteten af denne form for migration betydeligt. (Weinstein 2015: 171)

Et af de grundlæggende elementer i teorien omkring bosætning og vandring stammer fra geografen Ernst George Ravenstein (1834-1913). Ravenstein udviklede en teori om hvordan intern migration er forbundet med det, han kalder *pull* og *push* faktorer.

Disse pull og push faktorer skal i denne sammenhæng forstås som forhold, der henholdsvis tiltrækker folk til et givent geografisk område, og forhold som der skubber folk væk fra et geografisk område. Altså de muligheder eller manglen på samme, som et geografisk område byder på, som enten tiltrækker eller skubber en person til eller fra det specifikke geografiske område. (Weinstein 2015:171-172)

Grundlæggende menes det, at migration sker, når fordelene ved et andet geografisk område overstiger fordelene ved det område, man på nuværende tidspunkt bebor, altså når mængden af pull faktorer ved et nyt geografisk område overstiger mængden af pull faktorer i det gamle område og i forlængelse heraf, når mængden af push faktorer ved individets nuværende bosted overskrider mængden af push faktorer, som et andet sted har. (ibid)

For Ravenstein var det i høj grad økonomiske faktorer, som spillede ind i forhold til disse push og pull faktorer. For eksempel kan muligheden for at få et bedre arbejde og bedre finansielle forhold fungere som pull faktor fra et område til et andet. Mangel på muligheder for at få et arbejde og manglende økonomiske muligheder for det enkelte individ menes at kunne være medvirkende til at skubbe folk væk fra et givent geografisk område til et andet. (Weinstein 2015:172)

Ravensteins ovenstående teori omkring disse push og pull faktorer blev sidenhen videreudviklet og udvidet af sociologen Everett S. Lee (1917-2007) i artiklen "A Theory Of Migration" fra 1966. Heri beskæftiger han sig netop med migration fra et geografisk område til et andet, og artiklen gennemgår han Ravensteins tanker omkring migration og forsøger at videreudvikle på dem.

Modsat Ravenstein mente Lee, at pull og push faktorer ikke blot kan forklares som økonomiske faktorer, men at faktorerne er mere mangfoldige og kan indeholde alt fra områdets klima til kvaliteten af de lokale skoler. Dette betyder dog også, at det ikke er entydigt, om et områdes enten har en push eller pull faktor, som påvirker individet. (Lee 1966:50)

Lee mener i denne forbindelse, at alle områder er i besiddelse af en blanding af pull og push faktorer. Det vil sige, at nogle ting vil fungere som pull faktor til et givent område for det enkelte individ, mens det for andre ikke gør på grund af en forskellighed i personlige præferencer. Et eksempel på dette kan for eksempel være, hvorvidt et område har skoler. For en forælder vil skolen formodentlig fungere som en pull faktor, hvorimod det for en person, som ikke er forælder, formodentlig ikke vil blive set som en pull faktor. (Lee 1966:50) Et eksempel kunne være en travl storby med mange kultur tilbud, hvor det sprudlende liv kan fungere som pull faktor for nogen, formodentlig især unge mennesker, hvorimod denne larm og travlhed som er forbundet med storbyen kan blive set som en push faktor for andre befolkningsgrupper, for eksempel de ældre segmenter. Altså de ting som pull faktor for nogen kan fungere som push for andre

I denne forbindelse mener Lee også, at det ikke er alle muligheder, som er i et område, der nødvendigvis fungerer som push eller pull faktor for det enkelte individ, da individet også kan forholde sig neutralt til en række af de forskellige muligheder, der er i et givent geografisk område. Altså menes det at være op til det enkelte individs præferencer, hvad der fungerer som pull og push faktorer. (Lee 1966:50)

Den beslutning, som individet tager ved at flytte, menes af Lee at komme på baggrund af en form for cost-benefit analyse, som det enkelte individ foretager. Sommetider er disse beslutninger foretaget som enkeltperson, og i andre tilfælde er de taget i fællesskab med andre. Lee var dog i denne forbindelse også opmærksom på, at det kan være svært at danne sig et godt overblik over alle fordele og ulemper ved en eventuel flytning. Det betyder, at denne beslutning til tider er foretaget på baggrund af et ukomplet billede, og at denne beslutning ofte har et irrationelt komponent, som kan føre til, at individet fortryder flytningen i første omgang og enten prøver på at søge tilbage til det område, som de flyttede fra, eller flytter til et helt andet område, som har en mere attraktiv sammensætning af pull faktorer end det sted som de flyttede til i første omgang. (Lee 1966:51-52)

Sandsynligheden for migration, mener Lee også, kan variere alt efter hvilken del af deres livscyklus individet befinder sig i. Hvor man i nogen steder i livscyklussen har en større sandsynlighed for at søge mod et andet geografisk område end det, man befinder sig i. Dette kan blandt være forhold som det at blive gift, det at få

et arbejde, skilsmisse, som betyder, at et individ føler sig nødsaget til at flytte fra et sted til et andet. Det kan også være en ting som at få børn, der forårsager den søgen mod andre steder, hvis for eksempel den hidtidige bolig ikke længere er stor nok grundet familieførøgelsen. (Lee 1966:57)

Denne teoretiske vinkel finder jeg vigtig at inddrage da jeg mener, at den kan være med at til give mig et billede af, hvorfor folk flytter til Frejlev i første omgang, og hvilke ting og faktorer, der spiller ind, når folk tager beslutningen om at flytte til Frejlev, samt hvorfor folk flytter i det hele taget. Det kan siges at være særligt relevant for at forstå, hvorfor folk netop har valgt Frejlev frem for andre steder. Endelig hvilke faktorer, der trak dem mod Frejlev og i forlængelse heraf, hvad der skubbede dem væk fra deres tidligere bosted.

3.2 Mike Savage's Elective Belonging

Det næste teoretiske perspektiv, jeg vil inddrage i dette speciale, er teorien *elective belonging*, som stammer fra Mike Savage og hans medforfattere Gaynor Bagnall og Brian Longhursts bog "Globalization and Belonging", som udkom i år 2005 I denne bog laver de et casestudie af livet i fire forskellige boligområder i den engelske by Manchester, inklusiv en række forstadsområder, og de arbejder som nævnt i afsnittet *valg af teori* med et udvidet bourdieusk perspektiv. Hvilket betyder at de forsøger at afdække hvordan de forskellige typer af byområder forholder sig til capitalsammensætning, habitus og socialklasse hos områdets beboere.

People are comfortable when there is a correspondence between habitus and field, but otherwise people feel ill at ease and seek to move – socially and spatially – so that their discomfort is relieved. (Savage et al 2005:9)

I bogen beskæftiger de sig blandt andet med, hvordan mennesker nu til dags danner tilhørsforhold til et givent geografisk område i en globaliseret verden. Og de har igennem denne undersøgelse udviklet det teoretiske begreb *elective belonging*, som jeg vil arbejde med i min analyse. *Elective belonging* går grundlæggende ud på, at folk i middelklassen generelt har en reflektiv tilgang til det sted, hvor de befinder sig på et givent tidspunkt, og som de er ved at opbygge et tilhørsforhold og en stedtilknytning til. Stedtilknytning skal i denne forbindelse forstås som individets relationelle oplevelse og følelse af tilhørsforhold til et givent geografisk sted, og det er en vigtig faktor i denne *elective belonging*. (Savage et al. 2005:11)

Denne følelse af at høre til i et område stammer ifølge Savage og hans medforfattere ikke fra nogen historisk tilknytning, som man har til området, som for eksempel hvis man er født og vokset op i området. I forlængelse heraf mener de ikke, at folk nødvendigvis føler sig hjemme i det kvarter, som de er vokset op i. Derudover mener de, at et områdes lokale sociale relationer ikke er bestemt af folk, der født og opvokset i området, men derimod at det i højere grad er tilflytteres opfattelser og værdier, der kan være med til at danne et områdes stedsidentiteter og tilknytninger. De mener også, at folk, der flytter til et område, som de ikke har nogen tidligere forhold til, er i stand til at føle, at de har en form for stedtilknytning til det pågældende geografiske område. (Savage et al 2005:29-30)

Disse tilknytninger til steder, mener Savage et al., er socialt konstruerede, og de opstår gennem en række forskellige indlejningsprocesser, hvor egnetheden af et givent bosætningssted hele tiden bliver reflektivt og kritisk vurderet på en række forskellige områder, som for eksempel hvorvidt stedet er passende som social løbebane for individet, samt individets sociale position i andre felter. Savage og hans medforfattere mener her, at man hører til et sted og føler tilknytning til det, når det giver mening for individet biografisk, hvilket det gør, når det reflektivt kan indskrives i individets personlige narrativ, som det har bygget op omkring deres egen livsstil samt deres personlige identitet. (Savage et al 2005:11) I denne forbindelse mener Savage et al, at steder ifølge denne *elective belonging* grundlæggende ses som "*Sites for performing identities*", altså områder, hvor folk har mulighed for at udleve deres egen selvopfattede identitet. (Savage et al 2005:29)

Derudover mener Savage et al, at individet igennem en reflektiv proces sammenligner det område, som de på nuværende tidspunkt er bosat i, med andre potentielle områder, som man kunne befinde sig i. Dette betyder, at stedet bliver bedømt kritisk ud fra dets relationelle betydning for individets egne erfaringer og personlige præferencer og i forhold til andre potentielle steder og deres eventuelle betydninger, som måske i højere grad stemmer overens med den opfattede identitet og præferencer. (Savage et al 2005:9)

"People's connections – both imagined and lived – to other places, are fundamental to their sense of belonging." (Savage et al 2005:107)

Derudover fandt Savage et. al også ud af, at det at være forælder også har en betydning i forhold til denne *elective belonging*, da folk kan danne sociale forhold omkring deres børn. Dette viste sig i deres undersøgelser dog særligt at være tilfældet, når det kom til mødre, som gav udtryk for delvist at danne sig

et socialt netværk igennem ting som mødregrupper, og børn kan på den måde få folk til at føle, at de er en del af et fællesskab. (Savage et al. 2005:58)

I forlængelse heraf menes det også, at skolen fungerer som fokuspunktet omkring børnene og derfor bliver et vigtigt element i at danne et tilhørsforhold og en følelse af fællesskab. I denne forbindelse fandt de også ud af, at folk uden børn også fremhæver vigtigheden af at have børn, da det for dem kan virke ekskluderende fra deltagelse i forskellige fællesskaber. Dette betyder altså, at selv om et individ ikke har børn, er børn stadig et vigtigt element i narrativet omkring stedtilknytning eller manglen deraf. (Savage et al 2005:60-62) Savage et al. mener dog også, at det at have børn kan betyde, at man ikke føler at man hører til, hvor man bor, hvis folk i de omkring liggende huse ikke har børn. (ibid)

Endvidere nåede Savage et al frem til, at der var en særlig værdimæssig orientering, som findes hos middelklassen, hvor der bliver lagt vægt på etiske og æstetiske aspekter. Det æstetiske skal i denne forbindelse forstås som noget, der karakteriserer god smag for det enkelte individ. Dette betyder at der formegentligt også er et element af æstetik i dannelsen af de tilknytningsforhold, folk danner til det sted, som de befinder sig i. Det betyder, at et områdes omgivelser også tænkes at have en signifikant betydning for folks dannelse af tilhørsforhold til et givent geografisk område. Dette kan blandt andet tænkes at være forhold som naturlige omgivelser eller områdets arkitektur, som skal stemme overens med individet egen personlige smag og præferencer, hvilket er det, der påvirker dette æstetiske aspekt af elective belonging. (Savage 2008:151,161)

Dette teoretiske perspektiv finder jeg relevant at inddrage, da jeg mener, at det kan give et godt indblik i, hvordan mine informanter har dannet en tilknytning til Frejlev, og hvilke faktorer der spiller ind i denne stedtilknytning.

Særligt den sociale faktor i denne teori finder jeg væsentlig til at belyse, hvorfor folk har valgt at blive boende i Frejlev. Derudover finder jeg også elementet, der omhandler børn, særligt interessant, da en stor del af mine informanter har givet udtryk for, at deres sociale fællesskaber i mange tilfælde udspringer omkring deres børn.

3.3 Herbert J. Gans

Det næste teoretiske synspunkt, jeg vil inddrage, stammer fra den tyskfødte amerikanske sociolog Herbert J. Gans (født 1927), som igennem række artikler har beskæftiget sig med det sociale liv i de amerikanske forstæder. Jeg vil i dette afsnit beskæftige mig med to af disse artikler.

Den første af Gans' artikler, jeg vil beskæftige mig med, er "Urbanism and Suburbanism as Ways of Life: a Reevaluation of Definitions" fra 1995.

Gans mener heri, at det sociale liv i forstaden adskiller sig betydeligt fra det sociale liv, der findes i storbyen, som han mener i høj grad er domineret af sekundære relationer frem for mere tætte primære relationer. I denne forbindelse mener Gans, at livet i forstaden i høj grad er præget af det, han kalder for *quasi-primære relationer*. Dette skal forstås som relationer, som folk har, der er tættere end de sekundære relationer, men dog på samme tid ikke helt så rene og tætte, som helt primære relationer. (Gans 1995:177)

Gans mener i denne forbindelse, at der faktisk er meget få af det, han vil karakterisere som direkte sekundære relationer at finde i forstaden, idet han mener, at man i forstaden ofte behandler mere perifere personer som for eksempel enten købmanden eller postbuddet som bekendte, eller man tilmed danner venskaber med dem, hvis de bor i nærområdet, med mindre deres sociale status adskiller sig betydeligt fra den øvrige befolkning i område. (Gans 1995:177)

I denne forbindelse mener han, at de frivillige organisationer, som man finder i forstaden, også spillede/spiller en betydelig rolle i forhold til dannelsen af lokale sociale fællesskaber og venskaber, for selv om det kun er en lille del af lokalbefolkningen, som indgår i det lokale foreningsliv, har disse aktiviteter også fungeret som quasi-primære relationer for folk, der er bosat i nærområdet. I forhold til disse organisationer mener Gans også, at en stor del af de mennesker, der tilslutter sig disse organisationer, gør det af sociale årsager, hvilket til tider kan gøre det svært at opnå de mål, som organisationerne arbejder hen mod, grundet medlemmers præferencer for at være sociale. (Gans 1995: 177-178)

Gans mener i denne forbindelse, at der er få muligheder for at opnå privathed og i forlængelse heraf også anonymitet, når man bor i forstaden, sammenlignet med livet i storbyen. (Gans 1995:178)

Den næste artikel af Gans, jeg vil bruge, er "Planning and Social Life" fra 1961. I denne artikel beskæftiger han sig med, hvilke faktorer, der får folk til at indgå i sociale relationer med folk, der bor i nærområdet. Gans mener, at særligt to ting spiller en rolle, når det kommer til dannelsen af sociale forhold - nemlig tæthed og homogenitet.

Homogenitet skal i denne forbindelse forstås, som hvor meget individer ligner hinanden på en række forskellige karakteristika, og tæthed refererer til den fysiske afstand, folk bor fra hinanden. (Gans 1961: 134)

Gans mener, at tæthed fører til visuel kontakt mellem naboer og højst sandsynligt vil føre til face-to-face interaktioner og social kontakt mellem naboerne. Dette er dog kun gældende, hvis afstanden til naboen er lille nok til at opmuntre en af naboerne til udvikle den visuelle kontakt til en social kontakt. (Gans 1961:135)

Gans mener i denne forbindelse, at tætheden har en større effekt horisontalt end vertikalt, hvilket betyder, at når folk bor i etageejendomme, så har de mere visuel kontakt med folk, som de bor på samme etage som, end dem på andre etager. (ibid)

Tæthed menes her ikke blot at være med til at initiere sociale forhold, men den er også vigtigt for at vedligeholde mindre intense forhold.

Gans mener, at tætheden i mange tilfælde fungerer som motivation for at danne et positivt forhold til sine naboer.

Tæthed er dog ifølge Gans ikke nok til at bestemme, hvor intenst et forhold mellem naboer er. Dette mener han i højere grad bestemmes af, hvor homogene naboerne er, og om de er kompatible med hinanden. Gans mener i denne forbindelse, at der er en større sandsynlighed for, at naboer danner tætte relationer til hinanden, hvis deres værdier er homogene. I forlængelse heraf menes det, at hvis naboerne har heterogene værdier, så er det usandsynligt, at der udspringer særligt tætte sociale forhold mellem dem, som går længere end at hilse på hinanden. (Gans 1961:136)

Dette, mener Gans, bliver særligt godt illustreret i nye boligområder, hvor de folk, der flytter ind, ikke kender nogen eller ved noget om de andre beboere i området på forhånd, udover at de alle har valgt at bo i området, og at de formentlig råd til at bo der. Som resultat heraf vil de begynde at lave social kontakt baseret på tæthed, og fordi de har fælleskarakteristika som at være fremmede og pionerer, vil de begynde at danne kontakt til næsten samtlige naboer, som bor indenfor en fysisk og funktionel rækkevidde.

I takt med at denne sociale kontakt forsætter, vil folk begynde at lære hinandens baggrund, værdier og interesser at kende, så forskelle og ligheder bliver tydelige. Homogene naboer har en sandsynlighed for at udvikle venskaber, hvorimod heterogene naboer i stedet vil begrænse deres besøg. Dette betyder, at de sociale relationer, der udspringer herfra, ikke blot kan forklares alene på baggrund af fysisk tæthed til hinanden. Disse sociale mønstre er dog ikke uforanderlige og kan ændres af befolkningsudskiftning og en gradvis tilbøjelighed til at finde venner udenfor nærområdet. Hvis naboer derimod er kompatible, er det muligt, at de i mindre grad opsøger venskaber uden for nærområdet, dette betyder at tæthed, bosætningsmønstre samt et boligmarked, der fører homogene folk sammen, stadig er en vigtig faktor for dannelsen af lokale sociale relationer. (Gans 1961: 136)

På trods af at tæthed for naboer i kontakt med hinanden har en betydning, er en vis grad af homogenitet ifølge Gans nødvendig for at kunne vedligeholde den kontakt på en positiv basis. Hvis naboerne er for forskellige, kan det føre til en ændring i opførelse eller attitude, som fører til en form for koldhed eller endda konflikt mellem naboerne.

Det er dog ifølge Gans uklart, hvilke karakteristika folk skal dele, før de føler sig kompatible med hinanden, og i hvor høj en grad, folk skal minde om hinanden, men i nedenstående citat giver han dog udtryk for, at han igennem sine undersøgelser har fundet en række faktorer, der spiller ind, når naboernes kompatibilitet bedømmes. (Gans 1961:137)

“My observations suggest that in the new suburbs, values with respect to child rearing, leisure-time interests, taste level, general cultural preferences, and temperament seem to be most important in judging compatibility or incompatibility.” (Gans 1961: 137)

Derudover mener Gans, at nærhed har størst betydning for vedligeholdelsen af sociale relationer og venskaber for de mest immobile befolkningsgrupper i samfundet, som for eksempel børn og ældre mennesker eller udsatte folk med lavere socioøkonomiske baggrunde (Gans 1961:138)

Dette teoretiske synspunkt finder jeg relevant at inddrage i forhold til min indsamlede empiri, idet den netop beskæftiger sig med det sociale liv i forstaden og kan give et godt billede af nogle af de sociale mekanismer, der netop finder sted i forstaden, og hvad der får folk til at indgå i sociale relationer med hinanden i forstaden. Det skal dog pointeres, at denne teori stammer fra USA, hvilket kan betyde, at nogle af forholdene bag teorien ikke er identiske med en dansk kontekst, men de grundlæggende træk af hans teori menes stadig at være gældende i forhold til det sociale liv i en dansk forstad. Dem kan derfor være medvirkende til at danne en forståelse af, hvordan det sociale liv i en dansk forstadsby som Frejlev fungerer, og hvad der karakteriserer det sociale liv i forstaden. Der skal dog lige bides mærke i, at nærhed kan tænkes at have en mindre betydning i år 2020, end da han skrev disse artikler, da udviklingen inden for informationsteknologien, som for eksempel udbredelsen af internettet, som er sket siden 1961, har betydet, at det nu er betydeligt nemmere at danne og vedligeholde sociale fællesskaber over længere afstande. Tæthed tænkes dog stadigvæk at have en vis betydning for befolkningsgrupper som børn og ældre, da deres brug af denne teknologi er mere begrænset.

4. Empirisk analyse

Jeg vil i dette afsnit gennemgå den indsamlede empiri og forsøge at danne mig et overblik over de forskellige emner og problemstillinger, der kommer frem i empirien. Disse emner vil senere blive brugt til en teoretisk analyse.

4.1 Oplevelser af Frejlev

I denne første del af min empiriske analyse har jeg i sinde at dække de prioriteter, som mine informanter havde, da de valgte at flytte til Frejlev i første omgang, samt hvordan de oplever Frejlev nu.

Flere informanter gav udtryk for, at ønsket om at flytte til Frejlev opstod omkring det tidspunkt, hvor de fik børn og derfor følte behov for at flytte. Blandt andet fordi de ønskede nogle større fysiske rammer end hidtil. Dette kommer til udtryk i følgende citat fra informanten Signe:

”Det var simpelthen fordi, at vi var studerende begge to, og vi havde fået vores første barn, og så lynhurtigt kunne vi bare se, at det var godt nok trælst at bo i en lejlighed med et lille barn”. (Signe, bilag 3.6 side 19)

I forlængelse af det at have børns indflydelse på valget om at flytte til Frejlev i første omgang, kom det gennem mine interviews frem, at en god adgang til skoler var en stor prioritet for næsten samtlige informanter, dog med enkelte undtagelser, hvor det ikke var med i den umiddelbare overvejelse.

Denne prioritet omkring skoler og daginstitutioner kommer blandt andet til udtryk i nedstående citat, der stammer fra informanten Rikke:

”Ja, skolen var jo vigtig, for vi havde lige fået vores søn på det tidspunkt, og børnehave, altså daginstitutioner, og at der var en idrætsforening. Det var de to ting, der var vigtige. Og at det var forholdsvis nemt at komme til på cykel, så at vi ikke var afhængige af, at vi skulle have en bil nummer to.” (Rikke, bilag 3.7 side 25)

Dette fokus på skoler og daginstitutioner menes at have en sammenhæng med, at flytningen til forstaden ofte falder sammen med det punkt i folks livscyklus, hvor de får eller har små børn, som på et tidspunkt skal gøre eller allerede gør brug af disse pasningstilbud. Dette betyder, at mulighederne for at have deres børn i skole og daginstitutioner i nærområdet var en stor prioritet, da informanterne valgte at flytte til Frejlev.

Udover adgang til skole og daginstitutioner bliver der fra flere informanters side også lagt væk på, hvor kort afstand, der er til Aalborg fra Frejlev, og de tilbud, der er der, samt at deres arbejdspladser også ligger i Aalborg. Det kommer blandt andet til udtryk i følgende citat stammer fra informanten Julie:

”Jeg flyttede dertil sammen med min mand, og vi valgte Frejlev fordi vi tænkte, at det ville blive en god base for den familie vi gerne ville stifte. Og stadig være i god nærhed til Aalborg og nogle af de tilbud vi gerne ville benytte os af der”. (Julie, bilag 3.2 side 4)

Denne tæthed på Aalborg er Julie ikke den eneste informant, der giver udtryk for, har haft en væsentlig betydning for valget af at flytte til Frejlev i første omgang. Dette fokus på nærheden til Aalborg kommer også til udtryk i følgende citat fra informanten Rikke:

”Den ligger ualmindeligt godt. Den ligger i et flot naturområde. Det sætter jeg stor pris på. Så er der de nødvendige ting, der er skole, der er idrætsforening, og vi har en REMA 1000, og vi har også en tandlæge. Og så samtidig med det så ligger vi også tæt på Aalborg, hvor vi har store indkøbsmuligheder, men der er jo heller ikke langt ind til centrum. Som jeg somme tider siger, så bor vi med hoveddøren ind til Aalborg og terrassedøren ud til skov og natur.” (Rikke, bilag 3.7 side 24)

Hvad Rikke også giver udtryk for i ovenstående citat, er de naturlige omgivelser omkring Frejlev, der også har spillet en betydelig rolle i hendes valg. Denne vægt på naturen er hun ikke alene om da, andre af mine informanter også lægger vægt på naturens betydning, da de flyttede til Frejlev i første omgang. Dette kommer også til udtryk i følgende citat:

”Ja det var nærheden til land og skov og fjord, altså udsigten over fjorden, den har vi jo bygget en grund der... Det er jo fantastisk at have sådan en udsigt, så det var det der tiltalte os, det havde egentlig ikke så meget med byens sociale liv at gøre på det tidspunkt.” (Jesper)

Derudover blev nem adgang til indkøbsmuligheder og andre ydelser i Frejlev også prioriteret i forbindelse med tilflytningen, så informanterne ikke føler sig alt for afhængige af bil i deres hverdag. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat:

”Der skulle også gerne være handlemuligheder uden man skulle nødvendigvis ud og køre hver gang man skulle have en liter mælk.” (Morten, bilag 3.4 side 11)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten udtryk for, at da han flyttede til Frejlev, så var der et vist fokus på at der skulle være nogle tilbud i byen. I dette tilfælde er det, som det fremgår, en dagligvarebutik i Frejlev, som var en prioritet da.

Nogle af de informanter, der havde boet i Frejlev i længere tid, gav udtryk for at landsbyfølelsen, hvor alle kendte hinanden, var forsvundet eller i hvert fald formindsket i forbindelse med en tilstrømning af

mennesker, som er flyttet til byen, samt den udvikling af byen, der har været igennem årene. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra informanten Jesper, der har boet i Frejlev siden 1986.

”så du kan sige, at den befolkningstilvækst, der har været, har jo gjort, at man på ingen måde har det samme tætte forhold til byens borgere, som man havde det for 25 år siden. Så der er sket en form for fremmedgørelse af byen... og det er ikke nødvendigvis af det onde, men det er en naturlig konsekvens”

(Jesper bilag 3.1 side 1)

Dette skal forstås sådan, at beboerne i Frejlev i mindre grad end tidligere kender alle, der bor i lokalområdet. Dette tænkes dog især at skyldes den gevaldige tilvækst og byudvikling, der har fundet sted igennem årene siden 1960’erne, og som har forvandlet byen fra en landsby, hvor alle stort set kendte hinanden, til en forstadsby til Aalborg med en højere grad af nye og fremmede ansigter. Som det fremgår i citatet, skal denne udvikling dog ikke nødvendigvis ses som en negativ ting, men den har dog haft den effekt, at folk i mindre grad kender hinanden, og det kan tænkes, at det måske har svækket en generel følelse af et større fællesskab i byen. Modsat kan det dog tænkes, at denne befolkningsudvikling har haft en positiv effekt på byen i sig selv da flere mennesker betyder, at der er større mulighed for at byen kan køre rundt økonomisk, og at lokale butikker kan holde åbent.

4.2 Sociale fællesskaber

I denne del af min empiriske analyse vil mit fokus ligge på, hvordan mine informanter oplever de forskellige sociale fællesskaber, samt hvad disse fællesskaber tager udgangspunkt i.

Mange informanter giver udtryk for ikke at have nogle specielle forventninger omkring det sociale liv, før de flyttede til Frejlev. Enkelte informanter havde dog visse forventninger om nært og tæt fællesskab.

”Jeg håbede, det var rigtig godt, og nært og tæt. Og jeg har fundet ud af, at man skal opsøge det selv for at blive en del af det.” (Julie, bilag 3.2 side 5)

Som det fremgår i ovenstående citat fra informanten Julie, fandt hun ud af, at dette sociale fællesskab dog ikke nødvendigvis kommer af sig selv, men at man derimod er nødt til at opsøge det. Hvilket indikerer, at det muligvis ikke helt stemte overens med hendes oprindelige forventning til, hvordan det sociale liv ville se ud i Frejlev.

Det var dog ikke alle mine informanter, der gav udtryk for, at de havde nogle specifikke forventninger til, hvordan det sociale liv så ud i Frejlev, før de flyttede dertil. Faktisk gav størstedelen af mine informanter udtryk for, at de ikke havde gjort sig de store overvejelser om, hvordan det sociale liv så ud og blev udlevet i

Frejlev, inden de valgte at flytte dertil, hvilket blandt andet kommet til udtryk i følgende citat fra informanten Alice:

"Ja, nu sidder jeg lige og tænker, men der var selvfølgelig det der med at have børn, og man kan komme ud, men jeg synes jo egentlig, at jeg er blevet positivt overrasket. Jeg havde jo ikke regnet med, at man sådan ville komme til at lære folk at kende så meget og få så stort et netværk. Så på den måde kan jeg vel kun sige, at jeg er blevet positivt overrasket. Det var ikke min forventning, jeg havde egentlig, det havde jeg ikke tænkt over." (Alice, bilag 3.8 side 30)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten Alice udtryk for, at hun ikke havde de store forventninger vedrørende det sociale liv i Frejlev, før hun flyttede dertil. Hun er dog blevet positivt overrasket over omfanget af det sociale netværk, som er udsprunget af Frejlev. Dette indikerer, at det sociale liv ikke nødvendigvis var nogen specielt stor prioritet, da hun valgte at flytte til Frejlev i første omgang. Men det indikerer også, at selv om at folk ikke kommer til Frejlev med forventninger om at danne et bredt socialt netværk i lokalområdet, så har de stadig mulighed for at opbygge et sådant socialt netværk, som det for eksempel er sket i Alices tilfælde.

Igennem mine forskellige interviews gav flere informanter udtryk for, at de sociale fællesskaber i særlig grad opstår omkring deres børn, for eksempel igennem skole eller fritidsaktiviteter – og at denne omgang danner et grundlag for mange personlige relationer i Frejlev. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra informanten Morten:

"Jamen nu kan man sige, at når man kommer hjem fra arbejdet og bor i sådan et nybygget kvarter, hvor der ikke er så mange hække endnu, så er det jo klart, så løber børnene ud på vejen og leger med naboerne, og så er det naturligt, at de voksne på en eller anden måde følger med og står og smalltalker lidt." (Morten, bilag 3.4 side 11)

Morten giver udtryk for, at en stor andel af den kontakt med naboer, som Morten har haft i området, er opstået omkring børn som fællesnævner med naboen. Dette kommer også til udtryk i følgende citat fra informanten Alice.

"Jamen via børnene så kom jeg også nu til at kende Kirsten og Ole, der bor nede, hvor børnene er eller rendt sammen, så spurgte de, om jeg ikke ville være med til at være ansat nede i ungdomsklubben - vi havde en ungdomsklub hernede - og det var vi så i nogle år og lærte hinanden at kende på den måde." (Alice, bilag 3.8 side 31)

Som det fremgår i de ovenstående citater, er et stort omdrejningspunkt i de sociale fællesskaber i Frejlev det at have børn i samme aldersgruppe som andre. Altså har børnene haft en stor betydning for dannelse af lokale sociale fællesskaber.

Alice giver dog også udtryk for, at hun også er kommet i kontakt med og har lært en række folk at kende igennem arbejdet i den lokale fritidsklub, hvilket vil sige, at det lokale foreningsliv har haft en betydning for, hvorvidt hun har dannet sociale relationer med folk i området. Denne effekt af det lokale foreningsliv på det sociale fællesskab kommer også til udtryk i følgende citat:

"... som laver det hele og går igennem. Man starter med børnene, og så kommer idrætsforeningen, så kommer skolen, og nu sidder jeg i menighedsrådet i kirken, og er med i Frejlev Samråd. Der følges vi egentlig ad, altså det er de samme mennesker, der følger med. Så det er det jeg siger, det er Tordenskjolds Soldater, der følger med" (Rikke, bilag 3.7 side 25)

I ovenstående citat giver informanten Rikke, lige som andre informanter har gjort, udtryk for, at det sociale liv i høj grad udspringer fra det at have børn i samme aldersgruppe og kommer igennem børnene i kontakt med andre forældre. Hvad der dog også kommer frem i dette citat er, at når børnene er vokset op, forsætter disse sociale relationer i det lokale foreningsliv, hvor de møder de samme mennesker igen, som de har lært at kende igennem deres børns skolegang og aktiviteter, og de har på den måde mulighed for at vedligeholde de sociale relationer og fællesskaber, som de har opbygget med folk, efter børnene er vokset op, og de ikke længere på samme måde kan have dem som centrum for de sociale fællesskaber og interaktioner med andre folk i byen.

I forlængelse heraf bliver der også fra flere informanters side lagt vægt på det lokale foreningslivs betydning for udviklingen af forskellige sociale fællesskaber i byen. Dette giver særligt informanten Jesper blandt andet udtryk for:

"Så synes jeg, at det er vigtigt, at man som borger i byen fastholder en eller anden tilknytning til foreningslivet på anden vis, og det kan være i idrætsforeningen som frivillig leder eller anden form for frivilligt arbejde i byens foreninger. Det har man på en eller anden måde en forpligtelse til som borger for at støtte op om de aktiviteter, der nu er nødvendige for, at man nu har en god og aktiv by" (Jesper, bilag 3.1 side 1)

I ovenstående citat giver Jesper udtryk for, hvordan han mener, at opbakning til det lokale foreningsliv er vigtigt for at danne et godt lokalt fællesskab i byen og at holde byen i gang. Flere informanter giver i denne

forbindelse også udtryk for, at den lokale idrætsforening står for en række forskellige sociale arrangementer for beboerne i byen.

”Altså, man kan jo altid melde sig som frivillig nede ved RIF. De holder jo også en masse – laver vinsmagninger sidste år. Og det kommer igen, og det glæder vi os meget til. Og der er jo – der har været halbal og fester osv.” (Hanne, bilag 3.5 side 17)

Dette kan tænkes at betyde at det lokale foreningsliv aktivt prøver på at danne et grundlag for de sociale fællesskaber igennem de forskellige aktiviteter, som de arrangerer i lokalområdet. Det betyder, at det kan tænkes, at det lokale foreningsliv spiller en rolle i det sociale liv og dannelsen af sociale fællesskaber med andre folk i byen, også selv om man ikke er medlem af disse lokale foreninger.

Derudover giver flere informanter også udtryk for, at de er aktive i de lokale idrætsforeninger som det ses i nedenstående citater:

”Jamen det jo kun ved altså jeg har en gang om ugen der spiller jeg fodbold sammen med mit gammelmandshold.” (Jesper, bilag 3.1 side 2)

”Nu spillede jeg fodbold igennem et par år og så er der måske nogle folk man har set i forskellige sammenhænge, og så begynder man at snakke lidt mere med dem og finder ud af at der er en del ting som man har til fælles.” (Morten, bilag 3.4 side 12)

Det at spille fodbold i den lokale klub har for Morten været medvirkende til, at han har været i stand til at danne sociale forbindelser til andre folk i lokalområdet, da aktiviteterne giver mulighed for at møde folk, man måske har set andre steder, og igennem samtaler muligvis danne relationer til hinanden baseret på eventuelle fællesinteresser. Det kan dog også tænkes, at den sport, som de går til - i dette tilfælde fodbold - i sig selv kan fungere som en fælles interesse, som de kan tale om i første omgang og måske tilmed danne fællesskaber og venskaber omkring.

Denne aktivitet i det lokale foreningsliv menes derfor også at være med til at danne et bedre lokalt fællesskab i Frejlev, enten via de fælles aktiviteter, som foregår igennem dem, og de relationer folk danner med hinanden på grund af aktiviteter i det lokale foreningsliv, og som foreningslivet danner rammer for.

Altså tænkes det, at aktiviteter i den lokale idrætsforening kan have en gavnlig effekt på dannelsen af sociale relationer med folk i lokalområdet, da det giver folk mulighed for at komme i kontakt med andre

folk i lokalområdet, som de måske ikke ville have kommet i kontakt med i andre sammenhænge, og måske tilmed danne venskaber med dem grundet denne kontakt, de har haft igennem den lokale idrætsforening.

Flere informanter giver udtryk for, at en stor del af de sociale interaktioner, som de har med folk i lokalområdet, ofte ikke er planlagt på forhånd og er spontane af karakter. Dette giver informanten Poul blandt andet udtryk for i følgende citat:

"Jamen, jeg kom i dag for at få en kop kaffe sammen med Mette. Jeg har kendt Mette i over 50 år. Det er det der spontane. Så går man over på fodboldbanerne derovre, og der er altid nogen, man kender. Jeg har et par børnebørn, der spiller fodbold derovre, dem er jeg sådan en lille smule inde over med at få afleveret og hentet og logistikken omkring dem. Så det er meget den vej, men så møder man noget ude på gaden stort set hver dag og lige snakker med dem. Det er jo ikke sådan noget med at komme ind og spise engelske bøffer eller noget i den retning der. Det er spontane sociale relationer." (Poul, bilag 3.8 side 40)

Som det fremgår i ovenstående citat, har en stor del af de sociale interaktioner, Poul har med folk i området, en spontan karakter, hvilket vil sige, at sige at disse interaktioner ofte ikke er decideret planlagt, men nærmere baseret på, hvem man nu støder på i løbet af dagen eller spontane besøg hos bekendte, blandt andet for at få en kop kaffe. Denne spontanitet bliver til dels også understreget i den måde, hvorpå jeg foretog interviewet med ham, hvor han pludselig kom på besøg hos Mette for at få en kop kaffe, da jeg var ved at interviewe hende, hvilket førte til, at jeg også interviewede ham.

Når det kommer til mine informanters overordnede omgangskreds, giver stort set alle udtryk for, at store dele af deres sociale netværk består af folk, der bor uden for Frejlev. Dette giver informanten Jesper udtryk for i følgende citat:

"i højere grad udenfor end indenfor, nære venner og sådan noget er faktisk mere udenfor byen" (Jesper, bilag 3.1 side 3)

Jesper giver altså udtryk for, at størstedelen af hans vennekreds befinder sig uden for Frejlev. Dette kan skyldes, at han i højere grad har været i stand til at finde andre mennesker, som han føler, at han har noget til fælles med, uden for Frejlev. Det kan dog også simpelthen skyldes, at hans omgangskreds består af folk, som han lærte at kende udenfor Frejlev, i barndommen, under studietiden, på arbejdspladser etc. En stor

del af Frejlevs befolkning arbejder udenfor Frejlev og er født og opvokset andre steder, så det er oplagt, at de også har en stor berøringsflade udenfor Frejlev.

Der blev dog også fra flere informanternes side givet udtryk for, at de også har opbygget et betydeligt socialt netværk og dannet venskaber med folk, der bor i Frejlev, siden de er flyttet dertil. Dette giver informanten Morten udtryk for i følgende citat:

"Altså, nu har jeg stadig temmelig meget kontakt med de helt gamle venner, så på den måde og på den måde er der ikke nogen af dem, der bor i Frejlev, men det er selvfølgelig klart, at der er kommet en del nye, specielt efter vi er flyttet ned i det nye. Der er måske også folk, der er lidt mere jævnaldrende med en selv og står i nogenlunde de samme situationer, som man så ser mere og mere til". (Morten, bilag 3.4 side 12)

Som nævnt tidligere giver Morten også i ovenstående citat udtryk for at have en betydelig del af sine venner udenfor Frejlev. Det er især folk, som han har ting tilfælles med, som for eksempel mennesker, der står i samme situation i livet og formodentligt nogenlunde samme sted i deres livscyklus som dem selv, eller personer han har lært at kende før han flyttede til Frejlev.

Denne fordeling af mine informanternes omgangskredsers placeringer kan til dels tænkes være forbundet til idéen om, at man i højere grad indgår i sociale fællesskaber med folk, man har noget til fælles med, som for eksempel fælles interesser med. Dette kan muligvis tænkes til tider at være vanskeligt at finde i Frejlev, hvilket kan betyde, at man er nødsaget til at søge venskaber andre steder. Derudover tænkes det, at udviklingen indenfor informationsteknologien kan have gjort det betydeligt nemmere at vedligeholde kontakt med folk, der bor længere væk, og dermed også vedligeholde venskaber og fællesskaber med dem. Det betyder, at man i mindre grad er begrænset til lokalområdet, når det handler om at vedligeholde forhold med andre mennesker.

Dette er dog tydeligvis ikke ensbetydende med, at folk helt fravælger at indgå i lokale relationer, da samtlige af mine informanter igennem mine interviews på en eller anden måde giver udtryk for at have dannet relationer med nogle mennesker, som de omgås i lokalområdet. I hvor bredt omfang dette er tilfældet, varierer dog alt efter, hvilken af informanterne der er tale om. Dette kan tænkes at skyldes, at de forskellige informanter har en række forskellige værdier, som måske mere eller mindre også er at finde blandt Frejlevs andre beboere.

4.3 Naboskab

I denne del af analysen vil jeg beskæftige mig med, hvordan mine informanter oplever deres naboskaber samt hvordan de interagerer med deres naboer.

”Man kan sige at det er lidt af et paradoks. I og med at man bor så tæt, som man gjorde i en fire etagers ejendom inde i Øgade-kvarteret, så det der med naboskab det var sådan noget, hvis man mødte dem på trappen, så hilste man på dem, ellers havde man intet med dem at gøre. Så kommer man ud og bor halvt på landet herude, og så med det samme så bliver det med det samme det her med en øl over hækken. Det er bestemt et plus”. (Mette, bilag 3.8 side 39)

Som det fremgår i ovenstående citat, har informanten Mette tidligere boet i et lejlighedskompleks i Øgade-kvarteret, som ligger i Aalborg. Hun giver her udtryk for, at man som naboer ikke kom hinanden lige så meget ved i hverdagen, som hun føler at man gør i forstaden. Selvom man i storbyen i de fleste tilfælde bor tættere på sine naboer, end man gør i forstaden, er interaktionen med disse naboer langt mere sjælden end i forstaden.

Hvordan folk i Frejlev interagerer med deres naboer, varierer mellem de forskellige informanter, også alt efter hvilke naboer, der var tale om. Gennem mine interviews kom det frem, at en populær måde at interagere med naboerne var relationer over hækken, hvilket blandt andet kommer til udtryk i følgende citat:

”Det er jo forskelligt. Om sommeren er det jo ofte, at man ser hinanden over hækken. Men det ved jeg ikke. Man hilser jo altid på nogen. Det er jo ugentligt, og nogle gange hver dag, man lige får sagt ”hej” til nogen, men sådan de dybere snakker, ja det er sådan hver 14. dag” (Hanne, bilag 3.5 side 17)

Som det også fremgår i ovenstående citat, er det ikke alle naborelationer, der finder sted over hækken. Andre gange er det, når de møder dem ude på vejen eller har længere samtaler med dem. I denne forbindelse giver flere informanter dog også udtryk for at have et mere tæt forhold til deres naboer, der blandt andet indebærer, at de spiser middag med naboer flere gange om året, hvilket Julie giver udtryk for i følgende citat:

”Jeg hilser på dem dagligt, og så vil jeg tro – nogen af dem spiser vi sammen med måske fire gange året” (Hanne, bilag 3.5 side 5)

Som det fremgår i ovenstående citat, er der dog også en forskel på, hvordan Julie interagerer med sine naboer, hvor hun ved nogle naboer blot hilser på dem, mens hun med andre naboer giver udtryk for at ses

med dem i privaten flere gange årligt. Dette er formodentlig baseret på, hvor tæt et forhold de har med de forskellige naboer, og hvor godt de kommer ud af det med hinanden. Hvor det her tænkes at det i langt højere grad er de naboer som de har dannet et tæt forhold til som de vælger at ses med i deres fritid. Hvor det ved de naboer med et mindre tæt forhold muligvis blot forbliver ved hilsner, når de mødes på vejen.

Hvorvidt folk danner tætte forhold med deres naboer, lader til i visse tilfælde at afhænge af, hvor meget de har til fælles, som for eksempel, og nævnt tidligere, hvis de havde børn i samme alder og selvfølgelig personligheder, hvilket alt sammen kan tænkes at have en betydning for, hvorvidt folk kommer godt ud af det med hinanden. Det tænkes også, at hvis naboerne minder om hinanden på en række punkter, så er der en lavere sandsynlighed for at der opstår konflikter. Denne idé om, at man i højere grad danner tætte forbindelse med folk, som man har noget til fælles med, giver informanten Morten blandt andet udtryk for i følgende udtalelse:

"...Og det er selvfølgelig klart kan jeg forstå på dem der bor på Vivaldisvej, at sådan var det gerne. På et tidspunkt vokser hækkene op og børnene vokser op også og leger måske ikke så meget på vejene, der kan man måske godt trække sig lidt længere ind bag sin egen hæk og holde sig lidt mere for sig selv, og det prøvede vi måske lidt der det første sted vi boede, at vi kom ret hurtigt ind på dem, der boede lige over for os, da vi havde børn på samme alder, men de andre husstande dem hilste vi stadig kun på der 2 år efter. Det har selvfølgelig også lidt at gøre med at det var sådan et sølvbryllupkvarter, vi flyttede ind i, hvor nogen af dem, dem vi købte hus af de havde boet der siden 70'erne og har haft det godt med de naboer, så der er måske lige en generationskløft der engang i mellem. (Morten, bilag 3.4 side 11)

Som det fremgår i ovenstående citat, lader børnene også her til at være en central del i dannelsen af relationer med nærmeste naboer. Hvad der også fremgår af citatet er, at Morten i høj grad har omgået de naboer, som han har noget til fælles med. I Mortens tilfælde var det andre folk med børn i samme aldersgruppe som hans, hvorimod han ikke havde nær så meget kontakt med de naboer, som de måske ikke har som meget til fælles med, og derved ikke danner nære relationer. Dem interagerer han stort set ikke med, på nær når de hilser på hinanden, hvorimod de tidligere beboere af huset har haft gode relationer med naboerne. Dette kan tænkes at skyldes, at de har nok haft mere til fælles, og måske har de været samme sted i deres livscyklus og på den måde haft lettere til at relatere til hinanden og derved i højere grad indgå i fællesskaber med hinanden, som senere kan tænkes at udvikle sig til tætte venskaber. Derimod ladet det i Mortens tilfælde ikke til at have været tilfældet på hans gamle vej, muligvis på grund af de forskellige steder, som de har opholdt sig i deres livscyklus, hvilket betyder, at der sandsynligvis har

været færre ting at være fælles om eller ting, der kunne have initieret disse fællesskaber, som for eksempel småbørn.

I forhold til, hvad mine informanter opfattede som det gode naboskab, bliver der fra nogle informanter lagt vægt på et forhold, som ikke nødvendigvis er meget tæt, og hvor folk har plads til at gå for sig selv.

”Ja, det er det der med, at det er uformelt og uforpligtende, og hvad skal man kalde det, tæt uden at blive intimt.” (Jesper, bilag 3.1 side 3)

For andre indebærer et godt naboskab, at man er i stand til at gå til sine naboer, hvis man har brug for hjælp, som for eksempel at holde øje med huset, når man er på ferie og for eksempel fodre kæledyr. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra informanten Hanne, hvor hun beskriver, hvad hun mener er et godt naboskab:

”Det er jo det med, at man kan hjælpe hinanden, når man har brug for det. Altså holde øje med hinandens huse, når man ikke er hjemme, eller hvis der er nogen, der mangler et eller andet, så hjælper man selvfølgelig, og hvis der nogen, der skal have flyttet en eller anden tung ting, så hjælper vi med det. Og at man kan snakke med hinanden, også uden at det altid behøver at være så pisseforpligtende”. (Hanne, bilag 3.5 side 17)

Som det fremgår i de to ovenstående citater, bliver der også lagt vægt på, at man i et godt naboskab skal have mulighed for at gå for sig selv og kunne få noget privatliv, hvis man ikke har lyst til at interagere med folk på det pågældende tidspunkt. Dette er dog tydeligvis ikke ensbetydende med, at der ikke er nogen interesse i at danne tætte forhold, da informanten Hanne også giver udtryk for, at et godt naboskab også involverer, at man kan snakke med hinanden om tingene.

Størstedelen af informanterne udtrykker, at de kommer godt ud af det med deres naboer uden større konflikter, og at de er i stand til at kunne gå for sig selv, hvis de føler det nødvendigt. De oplever i høj grad et godt naboskab. Dette var dog ikke helt uden undtagelser, som det fremgår i følgende citat:

”Vi har ikke haft et særligt godt naboskab. Altså, lige der, hvor vi boede, har der ikke været godt naboskab. Ikke sådan, at vi var decideret uvenner, men vi har bare ikke haft det store fællesskab.” (Signe, bilag 3.6 side 21)

Ovenfor giver Signe udtryk for, at hun, hvor hun boede i Frejlev, ikke oplevede noget særligt godt naboskab og i forlængelse deraf, oplevede hun ikke et særligt stærkt fællesskab på vejen, da hun ikke havde den store omgang med sine naboer. I en uddybende kommentar giver hun dog også udtryk for, at dette dog ikke altid har været tilfældet:

”Nej, altså vi havde godt nok en genbo i de første år, som vi egentlig havde en del at gøre med, men de blev så skilt og flyttede. Men ellers synes jeg, at folk på vores vej var sådan ret sig selv nærmest, eller hvad jeg skal kalde det.” (Signe, bilag 3.6 side 21)

Dette indikerer dog også, at hvordan folk interagerer med deres naboer, også kan variere stærkt alt efter hvilken vej de bor på, og i forlængelse heraf, hvilke ting de har til fælles med andre, der bor på den vej, som de selv bor på. For eksempel hvor folk er i deres livscyklus, eller om de eventuelt har nogle fællesinteresser, som de kan danne fællesskaber omkring. Hvis disse fællesinteresser ikke er til stede, kan det her tænkes at folk måske mister interessen i at danne disse fællesskaber og til sidst ender med at trække sig for sig selv og måske opsøger disse fællesskaber andre steder end på den vej som de bor på, og derved helt udelukker sig fra et eventuelt socialt fællesskab på den givne vej.

Flere informanter gav udtryk for, at der under normale omstændigheder før covid-19 epidemien var årlige vejfester, som fandt sted på de veje hvor de bor.

Måden hvorpå disse forskellige vejfester forløb, varierede fra informant til informant, men det fremgik af mine interviews, at det oftest forløb ved, at forskellige husstande årligt skiftes til at arrangere den pågældende vejfest. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat:

”Altså, sidste gang arrangerede vi det sammen med et andet hus. Så kører det sådan på skift. Der er to huse, der så står for at arrangere det.” (Morten, bilag 3.4. side 13)

Det var dog ikke alle mine informanter, som gav udtryk for, at disse vejfester fandt sted, som det fremgår i nedenstående citat fra informanten Signe:

”Jo, det var det sådan set, men det døde simpelthen, for der ikke basis for det. Jeg tror ikke, folk var interesserede nok i hinanden på vores vej. Så det ebbede ud. Men vi bakkede op om det, når det var der.” (Signe, bilag 3.6 side 21)

I ovenstående citat giver Signe udtryk for, at fraværet af vejfest formentlig udsprang af et manglende socialt fællesskab på den givne vej samt en manglende interesse for at danne et sådant fællesskab med hinanden. Denne manglende interesse for at danne et lokalt fællesskab på deres vej, kan tænkes blandt andet at skyldes, at beboerne på Signes vej ikke har særligt mange fælles interesser, som disse fællesskaber kan opstå omkring. hvorimod de i Mortens tilfælde lader til at have en større interesse i at opbygge disse sociale fællesskaber. Dette kan i høj grad tænkes at være, at de har flere ting til fælles med dem, som de

bor i nærheden af og derfor har en større interesse i at komme hinanden ved, hvor det i Mortens tilfælde særligt lader til at være børnene, som er en fælles interesse. Dette indikerer også, at de muligvis er nogenlunde samme sted i deres livscyklus, og måske derfor i højere grad tilbøjelige til at indgå i fællesskaber, hvilket betyder, at aktiviteter som vejfester formentlig også har en større sandsynlighed for at finde sted, når disse fællesskaber er blevet opbygget på den pågældende vej. I forlængelser heraf tænkes det, at hvis disse fællesskaber ikke er opstået på den enkelte vej, betyder det, at der er en lille sandsynlighed for, at disse vejfester finder sted på grund af en manglende interesse for at interagere med hinanden.

I fællesinterviewet med blandt andre Mette kom det også frem, at der tidligere var opstået nogle konflikter mellem visse deltagere i traditionelle julefrokoster, og at man derfor var stoppet med at afholde julefrokoster nogle steder grundet den negative effekt. Dette kommer til udtryk i følgende citat:

”Men så spørger jeg jo ind til, hvad var grunden egentlig til, at det så stoppede. Og den var faktisk ret så klar. Folk de kom op at skændes, de blev for fulde, de kærestedes med hinandens koner. Og så var de pludselig uvenner hele baduljen.” (Mette, bilag 3.8 side 34)

De sociale arrangementer er altså ikke helt uden konflikter.

Dette indikerer, at social kontakt ikke nødvendigvis fører til positive sociale relationer. Hvilket i sidste ende kan betyde, at man vælger at stoppe med afholdelsen af disse sociale arrangementer for at undgå flere potentielle konflikter mellem naboerne, hvilket i sidste ende kan have negativ effekt på fællesskabet.

5. Teoretisk Analyse

I dette afsnit gennemgås den indsamlede empiri og analyseres det ved hjælp af de tre udvalgte teoretiske synspunkter, som jeg har gennemgået i teoriafsnittet. Denne analyse er delt i tre dele, hvor jeg i de enkelte afsnit vil analysere min empiri ud fra de teorier, som jeg har introduceret i mit teoriafsnit.

5.1 Flytning til Frejlev.

Jeg vil lægge ud med at analysere min empiri ved hjælp af de pull og push faktorer, som Ravenstein og Lee har defineret og prøve på at danne mig et overblik over, hvad der har fungeret som pull og push faktor for mine informanter, og hvad dermed fik dem til at flytte til Frejlev.

I gennem mine forskellige interviews gav flere informanter udtryk for, at en af de ting, der fik dem til at flytte til Frejlev i første omgang, var det, at de havde børn. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra min informant Signe:

”Det var simpelthen fordi, at vi var studerende begge to, og vi havde fået vores første barn, og så lynhurtigt kunne vi bare se, at det var godt nok trælst at bo i en lejlighed med et lille barn. Det var jo rent tilfældigt, at vi valgte Frejlev på den måde, at så gik jeg forbi med barnevognen hver dag vinduet ved en ejendomsmægler, og så så jeg vores hus var til salg, og det var ellers billigt på det tidspunkt. Og det var så fordi, jeg havde forelsket mig i det hus på det tidspunkt, og min mand han var så tilfældigvis vokset op i Frejlev. og så sagde han: jamen, fint nok. Jeg synes det var godt at vokse op i Frejlev. Vi kan godt tage ud og kigge på det hus. Og så endte vi med at købe det, fordi han syntes, at det havde været godt at vokse op derude.” (Signe)

I ovenstående citat bliver der blandt andet givet udtryk for, at de i den gamle bolig, før de flyttede til Frejlev, følte at de manglede plads, som de kunne udfolde sig på, da de havde fået et barn. Dette betyder, at plads her kan ses som en pull faktor til Frejlev, hvorimod manglen på plads, som der var på det gamle bosted, kan ses som en push faktor væk fra området. Dette betyder, at den manglende plads, som de havde i lejligheden, var medvirkende til, at de følte sig nødsaget til at flytte til et andet sted med mere plads til børnene. Derudover bliver der også givet udtryk for, at Signe og hendes mand havde en idé om hvordan Frejlev var som by, da hendes mand var vokset op i området. Dette betyder, at hun var en af de få informanter, der havde et større kendskab til Frejlev, hvor de andre informanter flyttede til Frejlev mere eller mindre blindt, uden at have nogle forudgående relationer til byen i form af enten venner eller familie. Signe flyttede derud i fællesskab med sin mand, der i den grad kan siges at have kendskab til byen, og dette var medvirkende til at give idéen om, at Frejlev var et godt sted for børn at vokse op.

Signe er dog ikke den eneste informant, der giver udtryk for, at børnene spillede en stor rolle i deres valg af at flytte til Frejlev. Julie gav i et senere citat også udtryk for det samme.

”Ja, det er korrekt. Jeg flyttede dertil sammen med min mand, og vi valgte Frejlev fordi vi tænkte, at det ville blive en god base for den familie vi gerne ville stifte. Og stadig være i god nærhed til Aalborg og nogle af de tilbud vi gerne ville benytte os af der.” (Julie, bilag 3.6 side 4)

I forhold til det at have børn har områdets institutioner fungeret som en væsentlig pull faktor for flere informanter, der også gav samlet udtryk for, at det at der var en god adgang til skole og daginstitutioner i området fungerede som pull faktor. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra min informant Rikke:

”Ja, skolen var jo vigtig, for vi havde lige fået vores søn på det tidspunkt, og børnehave, altså daginstitutioner og at der var en idrætsforening. Det var de to ting der var vigtigt. Og at det var forholdsvis nemt at komme til på cykel, så at vi ikke var afhængige af at vi skulle have en bil nummer to.” (Rikke, bilag 3.7 side 25)

Rikke havde således et særligt fokus på, hvorvidt der var mulighed for at hendes børn kunne gå i skole og børnehave inden for en overkommelig rækkevidde. Denne nemme adgang til skoler menes derfor at have fungeret som en pull faktor i Rikkes tilfælde.

Dette var hun som nævnt ikke den eneste, der gav udtryk for. Informanten Julie, der tidligere havde nævnt at hende og hendes mand blandt andet havde valgt at flytte til Frejlev grundet dets egnethed som base for hendes familie, giver i et senere citat udtryk for, at afstand til skole også spillede en væsentlig rolle, da de valgte at det var Frejlev som de skulle flytte til:

”Vi valgte det helt klart på grund af udsigten ud over Limfjorden, og så valgte vi det, fordi der var skole, daginstitutioner og indkøbsmuligheder under ét, og så valgte vi det fordi det var i overkommelig afstand til vores forældre.” (Julie, bilag 3.2 side 4)

Hvad der også fremgår i ovenstående citat er, at de naturlige omgivelser også spillede en betydelig rolle for hendes valg af Frejlev.

Dette betyder, at naturen i nogle tilfælde fungerede som pull faktor til Frejlev. Med dette synes jeg også, jeg kan udlede, at manglen på natur også kan ses som en push faktor i forhold til det tidligere bosted, hvor der måske ikke var så gode muligheder.

På trods af at en stor del af mine informanter hovedsageligt giver udtryk for, at børnene spillede en rolle i forhold til, hvorfor de valgte at flytte til Frejlev, var det dog ikke altid tilfældet, eller i hvert fald ikke den primære årsag til, at det lige præcis blev Frejlev. Dette fremgår blandt andet i de to nedenstående citater fra informanten Alice:

”Jamen vi landede også tilfældigt i Frejlev. Vi havde købt et lille hus ude på landet oppe ved Biersted, min mand og jeg, dengang vi var 19 og 20 år, og vi gad så ikke ordne alt det, der skulle gås og ordnes alligevel så. Og herude kunne man få det første hus vi fik var sådan et der næsten var skræddersyet og færdig så det var lidt tilfældigt at vi så flyttede til Frejlev, vi havde ingen relationer til.” (Alice, bilag 3.8 side 28)

Som det fremgår i ovenstående citat, flyttede Alice første gang i et hus på landet med sin daværende ægtefælle.

Hun giver derudover i et senere citat udtryk for at *"Jamen det var det der med at få et helt nyt hus som vi slet ikke skulle ligge noget energi i agtigt og så er det jo også til priser der var til at sidde i altså det var jo også vigtigt for os på det tidspunkt."* (Alice, bilag 3.8 side 29)

Alice giver altså udtryk for, for at det arbejde, de var nødt til at lægge i deres landejendom, fungerede som en push faktor, som fik hende til at søge væk fra netop denne landejendom i denne forbindelse.

Dette manglende fokus på skoler og daginstitutioner, som primær prioritet, da de flyttede til Frejlev, er Alice ikke den eneste informant, der giver udtryk for, hvilket blandt andet fremgår i følgende citat fra Mette:

"Ved du hvad for at være ærlig, det tænkte vi faktisk slet ikke over det gjorde vi ikke jeg tror nok at selvfølgelig vi vidste at der var en skole ikke også? Men jeg tror ikke man tænkte så meget over det dengang, som man gør i dag, og det var for eksempel inden, der blev oprettet en børnehave" (Mette, bilag 3.8 side 29)

Hun giver her i ovenstående udtryk for, at adgang til daginstitutioner ikke var topprioritet, da hun valgte at flytte til Frejlev i første omgang.

Hvilket kan betyde, at det for nogle, særligt dem der har boet i Frejlev i længere tid, har haft andre forhold, som har fungeret som pull og push faktor for dem, end de folk, der er flyttet til Frejlev sidenhen. Dette giver Mette til dels også udtryk for i ovenstående citat, hvor hun nævner, at der måske har været en ændring i disse prioriteter igennem årene, hvor folk måske dengang ikke så lokale skoler som pull faktor. Derimod lader det til, at de informanter, der havde boet i Frejlev i længere tid, særligt har været tiltrukket af mulighederne for at kunne bygge og bo i et nyt hus, og at dette i denne forbindelse fungerede som pull faktor for de folk, der flyttede til Frejlev, mens det stadig havde karakter af at være en landsby frem for en forstad, hvilket også kommer til udtryk i den empiriske analyse.

"Jamen det tror jeg vil sige det tænkte jeg slet ikke over altså vi købte en grund også blev vi enige om at bygge. Og så udviklede tingene sig derfra vi var heldige at få et. Der blev jo bygget ene nyt deroppe i Kolloparken og Leharparken" (Mette, bilag 3.8 side 29)

Hvad der til dels kommer til udtryk i følgende citat, er, at der også var nogle økonomiske faktorer, der spillede ind i forhold til valget af Frejlev, da det tænkes, at de valgte at købe en grund i Frejlev grundet

økonomiske årsager, da det formodes, at de havde råd til det på daværende tidspunkt, hvor det andre steder måske i mindre grad var økonomisk overkommeligt.

”Der var lidt flere ting dengang, da vi valgte at flytte derud. Selvfølgelig var der den der eftersom, at begge arbejder i Aalborg så er det jo bare at det skal være indenfor tilpas kørselsafstand så var vi også i den situation om vi skulle tage bussen derind engang imellem, selvom vi boede i Aalborg før, så var det ikke ret tit at vi var inde i centrum på grund af det der med at du skal køre rundt og lede efter parkeringspladser så når vi skulle derind, så tog vi egentlig tit bussen så det var også vigtigt at der også var sådan busforbindelser også er der det med varme og el som man også for fra samme ledninger som inde i Aalborg så på den måde var det stadig lidt sikker havn selvom man flyttede udenfor byen. Så var der selvfølgelig og så det med når man så snart man flytter udenfor Aalborg så falder huspriserne markant så det spillede selvfølgelig også en rolle. Og så den med natur der er jo både skov og marker udendørs, hvis nu man skal bevæge sig, så skal man ikke særligt langt” (Morten, bilag 3.4 side 10)

Som det fremgår i ovenstående citat, havde informanten Morten gjort sig en masse forskellige tanker om fordele og ulemper ved at flytte til Frejlev forud for sin flytning. Dette giver et indtryk, af, at de har vejet de forskellige fordele og ulemper ved Frejlev op mod hinanden. Og han giver udtryk for, at der var en række forskellige pull faktorer ved Frejlev, for eksempel var der et økonomisk incitament til at søge mod Frejlev, nemlig de lavere huspriser, som trak ham til Frejlev frem for en bolig et andet sted i Aalborg, som formegentlig ville have været betydeligt dyrere for ham og hans familie at bo i. Altså menes boligpriserne at kunne have fungeret som pull faktor til Frejlev og samtidig push faktor væk fra Aalborg.

Denne idé om, at der i dette tilfælde også har været nogle økonomiske incitamenter, bliver delvist bakket op af hans udtryk om, at det skal være inden for en overkommelig afstand fra hans og hans kones arbejdsplads, der som nævnt i begge tilfælde befinder sig i Aalborg, få kilometer fra Frejlev. Dette betyder, at tætheden på Aalborg og i forlængelse heraf deres arbejdspladser menes at have været en væsentligt pull faktor til Frejlev.

Han giver som andre informanter også udtryk for, at de naturlige omgivelser har haft en positiv effekt på beslutningen om at vælge at flytte til Frejlev. Dette menes at have været en pull faktor til Frejlev, da dette ikke nødvendigvis var noget, der var god adgang til, da de tidligere boede i Aalborg. Det kan også tænkes, at samtidig med at adgangen til naturen fungerede som pull faktor til Frejlev, så fungerede manglen på adgang til de naturlige omgivelser som en push faktor væk fra Aalborg.

Dette fokus på natur viser dog også, at det ikke blot var økonomiske tanker, der lå bag valget af Frejlev for Morten, hvilket stemmer godt overens med Lee's idé om, at det ikke blot er økonomiske faktorer, som

påvirker folks beslutning om at bevæge sig fra et sted til et andet, men også følelsesmæssige eller æstetiske præferencer, som har en betydning for valget.

”Nej, jeg forventede jo egentlig bare, at det nok lidt var som det eller er i lidt mindre byer. Jeg glædede mig egentlig til at komme til en lidt mindre by. Som sagt kom vi fra København, og nu havde jeg jo også været i mødregruppe med nogen, da vi fik den store – han er født derovre, men det komme bare ikke sådan til at fungere, heller ikke med det sociale og møde mennesker og sådan. Så jeg glædede mig egentlig til at komme til en mindre by, hvor det var nemmere at komme til at snakke med folk, og det har helt klart levet op til forventningerne.” (Hanne, bilag 3.5 side 16)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten Hanne udtryk for, at en af de ting, som drev hende mod Frejlev, var at da hun boede i København, havde hun en opfattelse af, at det ville være lettere at danne sociale relationer med folk i en mindre by, og hun giver i forlængelse heraf udtryk for, at hun havde svært ved at danne relationer med folk, da hun boede i København.

Dette mener jeg er et godt eksempel på, at Lee’s idé om, at der er andre faktorer end de økonomiske faktorer, der kan fungere som pull faktor fra et område til et andet. Som nævnt var det i dette tilfælde det, at hun mente, at der var bedre mulighed for at lære folk at kende i en mindre by, end det var i København. Hun giver i forlængelse heraf også udtryk for, at de sociale relationer, som hun forsøgte at danne i København, ikke fungerede i sidste ende, hvilket kunne indikere, at hun ikke følte at hun passede ind i København, hvilket i sidste ende kunne fungere som push faktor væk fra København.

Altså har mulighederne for at lære folk at kende samt det sociale liv, man ofte forbinder med de mindre byer, fungeret som pull faktor til Frejlev fra København, og i forlængelse heraf har manglen på disse sociale relationer og fællesskaber formodentligt fungeret som push faktor væk fra København.

5.2 Tilknytning til Frejlev

Nu hvor jeg har gennemgået min empiri i forhold til den valgte migrationsteori, vil jeg tage fat i Mike Savages elective belonging til at prøve at danne en forståelse af, hvordan folk knytter sig til Frejlev som et sted.

Som det fremgår i sidste del af forrige afsnit af denne analyse, søgte informanten Hanne mod et område, som ville fungere som social løbebane for hende, da hendes gamle bosted, som var København, ikke rigtigt gav hende mulighed for at danne sociale relationer og venskaber.

Denne søgen mod Frejlev grundet en forestilling om dens egnethed som social løbebane kommer også til udtryk i følgende citat fra informanten Poul.

"Det var nok, at allerede på det tidspunkt havde vi nogle rigtig gode venner herude, og vi boede i Klarup på det tidspunkt. Vi kunne ikke få lov til at bygge til, fordi der var nogle restriktioner derude, så vi kunne ikke få plads nok, så fandt vi det hus herude, der var ved at blive bygget, og så afskrækkede det os ikke, at Mette hun boede herude (griner)". (Poul, bilag 3.8 side 38)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver Poul udtryk for, at en af de ting, der tiltalte ham ved at flytte til Frejlev, var, at han havde venner, der boede i Frejlev i forvejen. Dette betyder, at han og hans kone havde en idé om, at Frejlev havde gode muligheder for at fungere som social løbebane, før de flyttede dertil, hvilket Klarup, hvorfra han kom, muligvis ikke har været på samme måde. Derudover giver Poul i følgende citat også udtryk for, at han har haft nogle refleksioner omkring det at bo i Frejlev:

"Som Alice siger, jeg synes faktisk, det har været en rigtig god by at være i, før i tiden kendte vi hinanden rigtig meget igennem idrætsklubben, hvor vi kom, både mig og min kone og mine børn, og vi er derhenne nu, hvor vi nok er på vej ud af idrætsklubben. Det er ikke ret meget, vi er der mere, på grund af vores alder og vores manglende formåen efterhånden." (Poul, bilag 3.8 side 38)

Poul udtrykker her, at han føler, at Frejlev er et godt sted for ham at bo. Dette indikerer, at han har lavet en række refleksioner omkring, hvorvidt Frejlev egner sig som et sted at bo for ham. Han giver også udtryk for, at meget af denne sociale interaktion, som han har haft med folk i området, er kommet igennem det lokale foreningsliv, som i denne forbindelse består af idrætsklubben som han giver udtryk for, gav ham mulighed for at lære folk at kende i området. Disse bekendtskaber kan tænkes at have udviklet sig til forskellige fællesskaber, hvilket formentlig har styrket hans dannelse af stedtilknytning til Frejlev og betyder, at denne aktivitet i foreningsliv har været med til at påvirke denne elective belonging på den måde, at folk gennem foreningslivet er i stand til at danne sociale relationer og bekendtskaber med andre folk i lokalområdet. Hermed kommer de i kontakt med folk, og dermed danne relationer til eksempelvis Frejlev, og det kan føre til, at de føler sig som en del af et fællesskab, hvilket i sidste ende kan menes at styrke deres følelse af stedtilknytning til området. (jævnfør teori afsnit)

Denne idé om den refleksive tilgang til stedets egenskaber som social løbebane, som er en del af elective belonging, bliver yderligere bekræftet igennem mine interviews med både Signe og Malene, som begge giver udtryk for ikke at føle, at de hørte socialt til i Frejlev. Processerne i denne elective belonging kan

nemlig også føre til, at folk ikke føler nogen special stedtilknytning til området. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat:

"Ja, altså. Nu kommer jeg selv fra en relativt frisindet familie, og det synes jeg virkelig, at det har hele min barndom og opvækst ladet sig mærke af. Og det er bl.a. kommet til udtryk ved, at jeg er blevet mobbet rigtigt meget. Det er sådan meget småborgerligt, samfundet derude. Der er ikke så god plads til alternativ livsstil. Vi har boet sådan stort set i centrum af byen altid, og vi har aldrig nogensinde givet en fuck for facade, noget som helst. Jeg har haft en campingvogn til at stå i indkørslen, fyldt med farver, og det har så ført til udeholdelse af byfester og gadefester, og folk, der snakker mærkeligt om os. Ja, så er både min bror og jeg jo blevet mobbet for at være mærkelige, fordi vi gik i noget mærkeligt tøj eller har haft nogle mærkelige forældre. Jeg skal komme efter dig. Så, det er ikke så frisindet en by. Der er ikke så god plads til forskellighed." (Malene, bilag 3.3 side 8)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten Malene udtryk for, at hun har følt sig udelukket fra det sociale fællesskab i byen og har gjort sig en række refleksioner om, hvordan Frejlev passer hende som social løbebane. Ifølge Savage skal det forstås på den måde, om hvorvidt Malene mener, at Frejlev er passende til at kunne udleve et godt social liv og danne venskaber i området, og derved gøre det nemmere at indskrive sig selv i området og danne en form for stedtilknytning til Frejlev i jävnfør elective belonging i mit teori afsnit.

Idet både Signe og Malene er flyttet fra Frejlev, kan det tænkes, at de igennem disse refleksioner er kommet frem til, at Frejlev ikke stemte overens med deres personlige præferencer og deres egne personlige identitet, og derfor har de valgt at flytte til andre steder, som i højere grad end Frejlev stemte overens med dette. I Malenes tilfælde lader det til at være en oplevelse af at føle sig udelukket fra det sociale fællesskab, hvilket i dette tilfælde menes at være på baggrund af en opfattelse af, at hendes familie levede en alternativ livsstil i forhold til resten af byens borgere. Dette blev ifølge hende ikke taget godt imod af resten af byens borgere, og det tænkes at have haft en stor betydning i forhold til hendes fraflytning fra Frejlev mod andre steder, hvor hun måske i højere grad har haft en følelse af at passe ind. Altså kan det her tænkes, at de forskellige faktorer i Savages elective belonging har spillet en rolle i beslutningen om at flytte fra byen i stedet for at blive i området. Malene følte ikke, at stedet stemte overens med hendes personlige præferencer og ej heller fungerede som social løbebane grundet en mangel på frisind over for folk med en livsstil, der ikke stemmer overens med resten af byen eller vejen. Dette er i god tråd med at Savages idé om, at når folk ikke føler at det sted de bor stemmer overens med deres egne personlige habitus og præferencer så føler de sig ikke tilpas i området og kan føle en trang til at rykke sig geografisk. (Jf afsnit 3.2)

Igennem min empiri ser jeg også flere steder elementer af Savages idé om børns effekt på sociale fællesskaber og de sociale fællesskabers centrering omkring børn og det at have børns effekt på denne elective belonging. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat fra min informant Jesper:

”og så afhænger det selvfølgelig af, hvor man har sin livscyklus fordi at i det øjeblik man har børn som går på skolen så man et tæt tæt sammenhold med skolen og det liv der foregår omkring skolen og de øvrige forældre men når børnene de forlader skolen, så forsvinder det sammenarbejde jo fuldstændigt, og det er jo kun helt naturligt.” (Jesper, bilag 3.1 side 1)

Som det fremgår af ovenstående citat, giver Jesper udtryk for, at mange af de sociale fællesskaber i høj grad udspringer omkring det at have børn i samme aldersgruppe som andre mennesker i området, og at det særligt er børnenes skolegang, disse sociale fællesskaber tager udgangspunkt i. De er desuden særligt de øvrige forældre, som man har kontakt til. Jesper giver dog også udtryk for, at når børnene vokser op og forlader skolen, så går disse fællesskaber også i opløsning. Dette tænkes hovedsageligt at skyldes, at når dette sker, så forsvinder den ting, som disse fællesskaber kunne være fælles om, idet de ikke længere har børn i samme klasse, da børnene i højere grad efter folkeskolen er mere spredte og går på uddannelser med mindre involvering fra forældrenes side og med beliggenhed længere væk fra Aalborg, så det ikke i samme grad er bundet til lokalsamfundet, som de er i folkeskolen.

Dette fokus på børn og vigtigheden af at have dem i forhold til det at skabe kontakt med hinanden bliver desuden også understreget i følgende citat fra informanten Signe;

”og så sad jeg egentlig der med to små børn, og valgte at gå hjemme og passe dem, og de kom så ikke i institution, før vi havde boet der i tre år – eller to år – så kom nummer et i børnehave. Og det var faktisk først der, jeg sådan for alvor kom i kontakt med nogen. Så det var faktisk rigtig svært at lære nogen at kende, med mindre du har institutionskontakt.” (Signe, bilag 3,6 side 20)

Som det fremgår i ovenstående, havde informanten Signe i starten svært ved at komme i kontakt med og danne fællesskaber med andre folk, der boede i Frejlev, og det var ikke før børnene kom i børnehave, hun egentlig kom i kontakt og lærte at kende nogle af Frejlevs andre beboere. Dette stemmer overens med Savages idéer om børnenes og i forlængelse heraf skolers eller børnehavers betydning for det sociale fællesskab i området, hvilket ifølge Savage er et vigtigt element i dannelsen af denne stedtilknytning. Og idet Signe i starten havde svært ved at lære folk i området at kende, betyder det også, at hun formodentlig heller ikke var del af noget lokalt socialt fællesskab, før hendes ældste barn startede i børnehave, og dette

har hæmmet dannelsen af en følelse af stedtilknytning til Frejlev. Som nævnt tidligere er fællesskab omkring børn et centralt element af elective belonging, da meget af den sociale kontakt og i forlængelse heraf fællesskaber, som man finder i forstads kvarterer, ifølge Savage tager udgangspunkt i børnenes skolegang og deres gang i institutioner, hvilket betyder, at det uden børn i lokale institutioner kan være svært at blive inkluderet i disse fællesskaber. Ifølge Savage kan man føle sig ekskluderet fra fællesskabet, og det kan betyde, at det kan være svært at indskrive sig selv i lokalområdet, hvilket menes at kunne hæmme dannelsen af stedtilknytning. (jf afsnit 3.2)

”Og vores børn er jo store nu. De er jo 16 og 20, så det er jo en lidt anden hverdag. De er færdige med folkeskolen nu, og -. Men ellers vi har jo brugt byen og brugt idræts- altså, RIF. Og sønnike har gået til FDF, og datteren har gået til lidt ridning. Så jeg synes egentlig, at vi har brugt byen meget godt. Og vi går ture. Det er et dejligt område at dyrke motion, altså gå ture og løbe i og sådan noget. Og cykle. Så går ned og handler. Jeg fandt da ud af under Covid19, hvor meget vi egentlig handler nede i Rema – det er skræmmende. Så jeg synes egentlig, at vi bruger byen meget godt, og har venner rundt omkring i byen sådan der.” (Hanne)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten Hanne udtryk for en følelse af at have ”gjort godt brug af byen”, hvilket delvist kan forstås sådan, at hun har dannet en vis grad af tilhørsforhold til Frejlev igennem brug af de forskellige tilbud som for eksempel RIF, som er den lokale idrætsforening, hvilket også kan tænkes at have givet mulighed for at facilitere dannelsen af personlige relationer.

Derudover giver hun også udtryk for at have dannet venskaber med folk forskellige steder i byen, hvilket i høj grad kan tænkes at have haft en positiv påvirkning på hendes stedtilknytning til Frejlev.

Dette udtryk for at have gjort godt brug af byen, ser jeg i denne forbindelse også som et udtryk for, at hun til dels føler sig hjemme i byen, hvilket jeg synes bliver forstærket af det faktum, at hun har dannet sig en række bekendtskaber og venskaber i byen, og dette giver et indtryk af, at hun opfatter Frejlev som en social løbebane for hende og hendes familie. Dette er som nævnt tidligere en vigtig faktor i elective belonging. I forlængelse heraf kan det også tænkes, at børnenes aktiviteter i det lokale foreningsliv kan have været medvirkende til at danne grundlag for sociale relationer med folk i området, hvilket der som nævnt tidligere har været en udbredt ting som relationer med andre i Frejlev

Derudover giver Hanne også udtryk for, at hun og hendes familie har gjort godt brug af de naturlige omgivelser, som ligger omkring Frejlev. Dette synes jeg også indikerer, at denne adgang til naturen har været medvirkende i hendes refleksioner omkring, hvordan Frejlevs omgivelser stemmer overens med

hendes personlige præferencer og i høj grad menes at spille ind i dannelsen af stedtilknytning. Dette er i god tråd med Savages idé om, at områdets omgivelser også kan have en påvirkning på stedtilknytning. Hvis omgivelserne stemmer overens med individets personlige præferencer, betyder det, at individet i højere grad er i stand til personligt at kunne indskrive sig selv i området, og dette styrker stedtilknytningen til området, som er et central element af elective belonging. (jævnfør afsnit 3.2)

Dette fokus på naturen og brugen af den i hverdagen er Hanne ikke den eneste informant, der giver udtryk for, da naturen var et element, der kom frem flere gange igennem de forskellige interviews. Dette fokus blandt mine informanter kommer også til udtryk i nedenstående citat, hvor informanten Rikke er blevet spurgt ind til, hvilke kvaliteter hun synes, Frejlev er indehavere af. Her giver hun følgende svar:

”Den ligger ualmindeligt godt. Den ligger i et flot naturområde. Det sætter jeg stor pris på. Så er der de nødvendige ting, der er skole, der er idrætsforening, og vi har en REMA 1000, og vi har også en tandlæge. Og så samtidig med det så ligger vi også tæt på Aalborg, hvor vi har store indkøbsmuligheder, men der er jo heller ikke langt ind til centrum. Som jeg somme tider siger, så bor vi med hoveddøren ind til Aalborg og terrassedøren ud til skov og natur.” (Rikke, bilag 3.7 side 24)

I ovenstående citat giver informanten Rikke udtryk for, at hun ser en række æstetiske kvaliteter, som hun sætter særligt pris på i forhold til Frejlev, særligt de naturlige omgivelser lader til en spille en rolle i forhold til dette æstetiske element af elective belonging i Rikkes tilfælde.

Dette menes ifølge Savages elective belonging at kunne være med til at styrke stedtilknytningen til Frejlev, da det fremgår, at hun har haft nogle refleksioner over, hvilke kvaliteter Frejlev er indehaver af, hvorigennem det lader til, at hun har været i stand til at kunne indskrive Frejlev i forhold til egne præferencer, og hun har fundet frem til, at naturen spiller en særlig rolle i hendes evne til at kunne indskrive Frejlev i hendes personlige narrativ, hvilket i den grad menes at fremme stedtilknytningen. Altså mener jeg, at ovenstående citat giver udtryk for dette fokus på de æstetiske elementer i elective belonging.

5.3 Sociale fællesskaber

Nu hvor jeg har set på min empiri i forhold til migrationsteori samt Mike savages elective belonging, vil jeg i den sidste del af min teoretiske analyse gennemgå min empiri i forhold til Herbet J Gans’ teoretiske synspunkter omkring sociale fællesskaber i forstaden.

I min empiri gav samtlige informanter udtryk for, at de til en vis grad at have dannet fællesskaber og venskaber med andre folk i lokalområdet. Tætheden af disse fællesskaber og relationer varierede dog mellem de forskellige informanter.

”Jamen igen er det meget forskelligt, nogle af dem sms’er man med og mødes og spiller Fifa eller bordtennis eller anden form for sport eller bare drikker en øl, mens man lige opdaterer, og så andre hvor det er mere de der høflighedsfraser, der er nogen af dem der har hus til salg for eksempel eller det er lige blevet skilt, så ved man ja godt, at man nok ikke lige er den der skal komme med det mest følelsesladede spørgsmål, fordi så tæt er man ikke på dem.” (Morten, bilag 3.4 side 12)

I ovenstående citat giver Morten udtryk for, at den interaktion, han har med sine forskellige naboer, varierer stærkt alt efter hvilke naboer, der er tale om. Med nogle af dem deltager han i en række forskellige aktiviteter som for eksempel at spille Fifa eller bordtennis med dem, og med andre nøjes han blot med at hilse på dem. Denne forskel i interaktioner mellem naboer kan delvist menes at skyldes den grad af homogenitet, der er mellem Morten og de enkelte naboer i området.

Her tænkes det, at det i høj grad er de naboer, som han har noget til fælles med, som han interagerer mere med og ses med i sin fritid, altså de naboer hvor der er en højere grad homogenitet. Denne homogenitet som det fremgår i mit teoriafsnit omhandlende Gans menes at have en stor betydning for hvorvidt folk vælger at indgå i sociale fællesskaber med hinanden, efter den initiale kontakt med hinanden. (Jf afsnit 3.3) Hvorimod der med de naboer, han ikke ses så meget med, tænkes at være en højere grad af heterogenitet. I disse tilfælde er der en betydeligt lavere sandsynlighed for, at fællesskaber opstår og bliver tætte, end hvis der er en høj grad af homogenitet mellem naboerne. Dette er til dels i god tråd med Gans’ idé om, at folk i højere grad er tilbøjelige til at indgå i fællesskaber og relationer med folk, der minder om dem selv, og at folk opsøger bekendtskaber med folk, der minder mere om dem selv, end dem, de ikke har så meget til fælles med. Hvor han med folk han måske ikke er så tætte med holder en vis emotionel afstand til dem, ved for eksempel ikke at stille spørgsmål til særligt personlige ting som følelser omkring personlige kriser. Forholdene, han har til de naboer, som han ikke har bygget et specielt tæt forhold med, kan formodentlig også karakteriseres som det, Gans kalder for quasi-primære relationer, da de ikke er helt så tætte som primære sociale relationer, men samtidig tættere end sekundære relationer, men alligevel tættere end sekundære relationer. (Jf afsnit 3.3)

Som det fremgår i min empiriske analyse, fandt jeg igennem mine interviews ud af, at størstedelen af mine informanter gav udtryk for, at store dele af deres sociale netværker befandt sig udenfor Frejlev, hvilket

indikerer, at fysisk tæthed ikke nødvendigvis er afgørende for dannelsen af disse sociale relationer. Dette kommer blandt andet til udtryk i følgende citat:

"Som sagt, vi har naboer her, som vi mødes med. Så har jeg jo den mødregruppe, som jeg har gået i. Der mødes vi mødre stadig, og nogle gange mændene med. Men jeg har jo også venner, som ikke er her fra byen. Gamle kolleger og nuværende kolleger, veninder og familie og sådan noget. Så jeg synes da, at det er sådan noget 50/50 med, om man ses med nogen her fra byen." (Hanne, bilag 3.5 side 16)

Informanten Hanne giver altså udtryk for, at hendes omgangskreds er en blanding af folk, der bor i Frejlev og udenfor Frejlev.

Dette indikerer, at tæthed ikke er en afgørende faktor for Hanne, når det kommer til at danne sociale relationer til folk da det tænkes at hun har valgt at interagere med og danne forhold til folk, som hun har noget til fælles med.

Dette er dog heller ikke ensbetydende med, at tæthed ikke har nogen effekt på dannelsen af sociale relationer, da den kan tænkes at have givet Hanne mulighed for at danne lokale bekendtskaber og venskaber i første omgang igennem møder med folk i lokalområdet.

Dette fokus på homogenitet kommer blandt andet til udtryk i nogle af de bekendtskaber, hun giver udtryk for at have med folk i Frejlev, som for eksempel den omtalte mødregruppe, der som navnet indikerer, er en gruppe af kvinder, der mødes omkring deres meget små børn i samme aldersgruppe, og de har formodentlig gennem disse møder i mødregruppen fundet yderligere ting, som de har til fælles, da de sidenhen har holdt kontakten ved lige. Dette indikerer, at der er en vis grad af homogenitet imellem dem.

Derudover giver hun som andre informanter også udtryk for, at store dele af hendes sociale netværk består af gamle venner, nuværende og tidligere kolleger, der alle bor uden for Frejlev. Disse fællesskaber tænkes at være præget af en høj grad af homogenitet, idet hun har valgt at vedligeholde kontakten med dem, selv om de ikke bor i samme lokalområde, som hun gør, som for eksempel gamle kolleger og venner.

Denne fordeling af, hvor informanterne ofte har deres venskaber, kommer også til udtryk i følgende citat:

"I forhold de 19 år? Det var det også i stor grad, altså folk, man kendte fra tidligere fra andre sammenhænge."

Generelt har alle mine informanter givet udtryk for at de har en vis grad af sociale relationer udenfor Frejlev. Enkelte har hoveddelen udenfor byen. (for eksempel Signe, bilag 3.6 side 21) Disse relationers opståen kan tænkes at høre til tidligere bosættelse arbejde eller studier, hvor man har lært folk at kende som man har noget til fælles med. Dette indikerer endnu en gang, at tæthed ikke er en afgørende faktor,

når det kommer til dannelsen af sociale relationer. Dette citat indikerer også, at hun er villig til at søge ud over de lokale bygrænser for at opsøge disse fællesskaber andre steder, hvilket stemmer godt overens med Gans' teoretiske synspunkter om, at folk, der har god adgang til mobilitet, i højere grad søger andre steder hen for at danne sociale relationer med andre. Nu til dags har næsten samtlige personer, der bor i Danmark, adgang til en vis form for mobilitet, hvilket gør det muligt for Frejlevs beboere at opsøge fællesskaber andre steder end i Frejlev. (Jævnfør afsnit 3.3)

"Altså, nu har jeg jo så – jeg har jo haft venner, og det er jo meget sådan, at du tager i skole, og så er du der, og så har du en legekammerat med hjem måske. Nu har jeg selv hængt ud rigtig meget med folk inde fra Ålborg af. Så landede jeg i en mindre gruppe mennesker, primært nogen, der var nogen år ældre end mig på det tidspunkt, og så havde vi sådan en klub, kan man sige, hvor vi rendte rundt i naturområderne og drak bajere og lavede ting sammen. Det er jo igen en af de gode kvaliteter, at der er mange gode udearealer, hvor man kan opholde sig. Skov og der er grusgrave." (Malene, bilag 3.4 side 8)

Som det fremgår i ovenstående citat, giver informanten Malene, der er født og opvokset i Frejlev, udtryk for, at hun som barn dannede kontakt med andre folk igennem sin skolegang og dannede venskaber med folk fra skolen. Hun giver i denne forbindelse også udtryk for senere i hendes ungdom at have dannet relationer med folk, der bor uden for Frejlev, i dette tilfælde Aalborg,

Denne ændring i kontakter stemmer overens med Gans' idé om, at det i høj grad er for unge og børn, at tæthed spiller en rolle i dannelse af de sociale relationer, da Malene i sin folkeskoletid i højere grad var bundet til lokalområdet og i højere grad var nødsaget til at danne sociale relationer med folk fra lokalområdet, og dette lader til i mindre grad at være gældende senere i livet. Denne ændring kan måske skyldes de større muligheder, der var for at bevæge sig ud fra Frejlev i takt med, at hun blev ældre, da det for eksempel kan tænkes, at hun i takt med årene fik mulighed for at tage en bus mod Aalborg. Denne søgen mod fællesskaber andre steder end i Frejlev kan skyldes, at hun fandt en gruppe af folk, hvor hun følte, at der var en højere grad af homogenitet med, end de bekendtskaber hun havde dannet i Frejlev, der formodentlig var præget af en højere grad af heterogenitet. Jævnfør Gans betyder det, at det er sværere at danne relationer med folk, som man ikke deler værdier med, og man derfor formodentlig har svært ved at finde ting at være fælles om, og at folk i ringere grad er tilbøjelige til at danne relationer. En høj grad af heterogenitet menes i nogle tilfælde også at kunne føre til konflikter mellem områdets beboere, grundet forskellige værdier, hvilket også betyder, som tidligere nævnt, at man er mere tilbøjelig til at danne relationer til folk, hvor der er en vis grad af homogenitet, hvilket betyder at folk er villige til at søge disse relationer andre steder end lokalområdet (Jf afsnit 3.3)

Denne søgen mod fællesskaber andre steder og vedligeholdelsen af disse relationer kan skyldes, at folk kan have svært ved at finde folk, som de oplever en høj grad af homogenitet med i deres lokalområde. Ifølge Gans' teori er folk, som man er tilbøjelig til at indgå i fællesskaber med, folk der minder om én selv på en række forskellige værdimæssige punkter. (Jf afsnit 3.3)

På trods af at tæthed ikke nødvendigvis er den mest afgørende faktor for, om folk indgår i tætte relationer, er det dog ikke ensbetydende med, at den ikke spiller ind i dannelsen af disse.

"Jamen nu kan man sige at når man kommer hjem fra arbejdet og bor i sådan et nybygget kvarter er så mange hække endnu så er det jo klart så løber børnene ud på vejen og leger med naboerne også er det naturligt at de voksne på en eller anden måde følger med og står og small talker lidt, så det synes jeg i hvert fald at der hvor vi bor så er der rigtigt meget snak over hækken og ude på vejene når børnene leger."

(Morten)

Som det fremgår, beskriver informanten Morten i ovenstående citat, hvordan han kom i kontakt med sine naboer. Morten bor i et nybygget kvarter, hvor der endnu ikke er vokset hække frem, hvilket han giver udtryk for giver mange muligheder for at danne visuel kontakt med folk i samme område. Denne visuelle kontakt har ifølge Morten ført til møder med andre forældre og ført til small talk, som senere har kunnet udvikle sig til tættere sociale relationer. Som han giver udtryk for i det tidligere citat, har det også ført til dannelsen af venskaber med visse naboer i området. Dette stemmer godt overens med Gans' ide om, at horisontal tæthed samt den visuelle kontakt mellem naboer på en vej kan føre til, at folk interagerer med hinanden, men som det også fremgår igennem både Mortens tidligere citat, men også andre informanters udtalelser, lader det i høj grad ikke til at denne visuelle kontakt umiddelbart alene er nok til at få folk til at danner tætte sociale relationer med deres naboer. Dette stemmer også godt overens med Gans' perspektiv på den visuelle kontakts betydning for dannelsen af sociale relationer. Den kan danne grundlag for den indledende sociale kontakt mellem naboer. Dette kan med tiden udvikle sig til bekendtskaber eller tilmed venskaber i sidste ende.

Derudover giver Morten også udtryk for, at børnene leger på vejen sammen, hvilket også er godt i tråd med Gans' idé om, at tæthed har en større indflydelse på børns sociale relationer end hos voksne, da de interagerer med dem, der bor i det umiddelbare nærområde, og ikke har nogle særligt gode muligheder for selv at søge mod andre steder end Frejlev for at danne disse sociale relationer.

I interviewene gav mine informanter - som også nævnt i den empiriske analyse - udtryk for, at en stor del af deres sociale relationer stammer fra bekendtskaber, som de har med folk, de har lært at kende igennem det lokale foreningsliv.

"Også den gang vi flyttede herud og fik barn, så valgte vi at være her i Frejlev på grund af børnene også og socialt og meget af vores tid den er gået igennem idrætsforeningen og så har vi selvfølgelig lært en masse mennesker at kende den vej" (Mette, bilag 3.8 side 28)

Således giver informanten Mette udtryk for, at meget af den sociale kontakt, som hun har haft, er startet igennem aktiviteter i det lokale foreningsliv. Derudover kan det også tænkes, at denne aktivitet er medvirkende til at vedligeholde disse relationer og venskaber, som er blevet skabt på baggrund af kontakt igennem disse lokale foreninger, som for eksempel idrætsforeningen, som der er tale om i ovenstående citat.

Denne dannelse af sociale relationer gennem det lokale foreningsliv kan blandt andet tænkes at skyldes, at folk i højere grad har mulighed for at lære andre personer i lokalområdet at kende igennem disse foreninger, og måske herigennem finde ligesindede personer, som de kan danne sociale relationer til. I ovenstående tilfælde lader det dog til, at meget af den kontakt, hun har skabt gennem foreningslivet, har været gennem hendes børns aktiviteter i idrætsforeningen hvor hun formodentlig er kommet i kontakt med andre forældre, hvis børn også var aktive i idrætsforeningen.

Dette er i god tråd med Gans' idéer om foreningslivets effekt på det sociale liv i et område, da han mener, at aktivitet i lokale foreninger kan være gavnlige til at skabe kontakt mellem de forskellige beboere i et område. (Jævnfør afsnit 3.3) I ovenstående citat bliver der dog også givet udtryk for, at denne kontakt i høj grad er kommet igennem børnenes aktivitet i idrætsforeningen. I et senere citat giver Mette dog også udtryk for, at hun selv har været og stadig er aktiv i den lokale idrætsforening. Dette leder mig til at tænke, at den lokale idrætsforening også har hjulpet hende med at danne sociale relationer gennem hendes egen gang i foreningen

"Ja igennem børnene kommer i skole og sådan noget og stadig den da i dag spiller jeg badminton dernede" (Mette, bilag 3.8 side 28)

Udover den direkte deltagelse eller indirekte aktivitet igennem børnene i de forskellige foreninger giver nogle informanter også udtryk for at deltage i en række forskellige arrangementer, som er arrangerede af lokale foreninger dette kommer til udtryk i følgende citat:

"...og så er der i idrætsforeningen, der forsøger man at have en årlig fest med 2-3-400 mennesker, som også kitter byen lidt sammen." (Julie, bilag 3.2 side 6)

Som det fremgår i ovenstående citat, afholder den lokale idrætsforening en årlig årsfest, som har flere hundrede deltagende årligt, selvom det i år 2020 blev aflyst grundet den igangværende covid 19 epidemi. Dette fokus fra det lokale foreningsliv på at arrangere forskellige arrangementer i byen er hun ikke ene om at give udtryk for, da følgende citat stammer fra informanten Mette:

"...og så har de sådan noget børnedyreskue og sådan noget. Men så idrætsforeningen de gør jo meget de forskellige idrætsgrene arrangere nu har de lige haft fodboldskole og de har håndboldskole og altså der er gymnastik opvisning og der er meget den vej ved ikke hvor meget vi har ja så har jeg vi har en fantastisk julemesse nede fra kirken hvor man går med fakler og tænder juletræet der 1. søndag i advent." (Mette, bilag 3.8 side 34)

Som det blandt andet fremgår i de to ovenstående citater, står de lokale foreninger bag en række forskellige arrangementer for borgerne i Frejlev, nogle af disse arrangementer tager ikke nødvendigvis udgangspunkt i foreningens normale funktioner som for eksempel idrætsforeningens årlige fest, men menes nok snarere at have til formål at skabe opbakning til forening fra byens borgere, men også danne grundlag for, at der skal opstå sociale fællesskaber og relationer.

Dette betyder derfor, at folk ikke nødvendigvis behøver at være medlem af de lokale foreninger for at de har en effekt på det sociale liv, da de forskellige foreninger til tider arrangerer lokale arrangementer, som folk kan bruge til at socialisere med andre. Dette er i god tråd med Gans' idé om, at de lokale foreninger har en positiv effekt på dannelsen af lokale sociale relationer og fællesskaber samt vedligeholdelsen af disse sociale relationer og fællesskaber mellem i dette tilfælde Frejlevs borgere, på trods af at det ikke nødvendigvis er hele byen som er aktiv i lokale foreninger. Dette er dog tydeligvis ikke ensbetydende med, at folk ikke oplever en effekt af de lokale foreninger på deres sociale liv i Frejlev, da de sociale aktiviteter, som disse foreninger afholder, menes at give folk mulighed for at interagere med hinanden og på baggrund af det danne bekendtskaber med hinanden. Hvor tætte disse bekendtskaber bliver, menes dog også at afhænge af, hvor høj en grad af homogenitet der er mellem de forskellige individer.

6. Diskussion og konklusion

Jeg vil i dette afsnit lægge ud med at besvare min problemformulering, baseret på både den empiriske og den teoretiske analyse, og derefter diskutere de empiriske resultater, der er kommet frem igennem de to

analyseafsnit. Jeg vil derudover sammenligne mine resultater med resultaterne fra de tidligere empiriske undersøgelser, som jeg har taget fat i i problemfeltet

Jeg satte mig i dette speciale det mål at svare på følgende problemformulering:

" Hvorfor søger folk til forstaden? Og hvordan oplever de det sociale liv i forstaden??"

Jeg vil her begynde med at besvare første del af denne todelte problemformulering, som beskæftiger sig med, hvorfor folk søger mod forstaden Frejlev i første omgang.

Det at få børn lod til at være en gennemgående grund til valget af forstaden, da de fandt byen passende som sted at lade børn at vokse op.

Dette tænkes dels at være i forhold til plads, da flere af mine informanter gav udtryk for at have boet i lejlighed, før de flyttede til Aalborg, og de manglede formodentlig plads i forbindelse med familieførøgelsen. Der var bedre mulighed for at erhverve en passende bolig i Frejlev end i Aalborg, dels grundet de lavere boligpriser i Frejlev, sammenlignet med priserne i Aalborg.

I forlængelse heraf lader områdets institutioner til at have spillet en vigtig rolle, da en stor del af mine informanter valgte at flytte til Frejlev, da de havde små børn, som med tiden ville gøre brug af disse institutioner. Derudover gav flere af mine informanter også udtryk for, at der var et æstetisk element i form af områdets naturlige omgivelser, som havde en betydning for folks valg om at flytte til Frejlev. Både udsigten udover de naturlige omgivelser, men også muligheden for at gøre brug af naturen, blandt andet i form af at gåture i den, menes at have påvirket deres stedtilknytning til byen, efter de var flyttet dertil.

Desuden blev der givet udtryk for, at nærheden til Aalborg havde spillet en rolle, da en stor del af mine informanter arbejdede i Aalborg, da de flyttede til Frejlev. Ud over det at have arbejdsplads i Aalborg gav flere af mine informanter også udtryk for at sætte pris på de tilbud, der er tilgængelige i Aalborg, og som måske ikke havde været tilgængelig i samme grad, hvis de havde valgte at flytte til mere landlige områder.

Nogle af informanterne gav også udtryk for, at deres primære årsag til valget af Frejlev var, at de havde mulighed for at købe en grund, som de kunne bygge et nyt hus på et tidspunkt, hvor der var en høj grad af nybyggeri i byen (hvilket der egentlig stadig lader til at være).

Altså lader det til, at det i denne case særligt var det at få børn, som spillede en rolle i mine informanters valg af at flytte til forstaden, både i forhold til selve boligen, grundet en mulighed for bedre plads, men også områdets børnevenlighed blandt andet i forhold til områdets institutioner, skoler og idrætsforeninger.

Derudover lader det også til, at de naturlige omgivelser har spillet en rolle i forhold til valget af Frejlev både i forhold til de æstetiske omgivelser men også mulighederne for at gøre brug af naturen blandt andet i form at gåture i naturen

Nu hvor jeg har samlet op på den første del af min problemformulering, vil jeg efterfølgende konkludere på den anden del af min problemformulering, som beskæftiger sig med, hvordan folk oplever det sociale liv i forstaden.

Størstedelen gav udtryk for at de ikke havde nogle specielle forventninger om, hvordan det sociale liv i Frejlev så ud, før de valgte at flytte dertil i første omgang. Enkelte informanter gav dog udtryk for, at de havde en idé om, at der var et tæt socialt sammenhold blandt borgerne i byen, inden de valgte at flytte til Frejlev. Store dele af det sociale liv i Frejlev lader i høj grad til at tage udgangspunkt i børns aktiviteter enten i skole, børnehave eller deres fritidsaktiviteter gennem forskellige lokale foreninger. Dette betyder også, at folk i høj grad interagerer med folk, der minder om dem selv. Særligt lader det til, at det at have børn i samme aldersgruppe har en betydning i forhold til dannelsen af disse relationer. Størstedelen af informanter gav mere eller mindre indirekte udtryk for, at de oplevede sig selv som en del af et eller flere sociale netværker i byen. Enten i forbindelse med aktivitet i det lokale foreningsliv eller med folk, som de bor på samme vej som, eller med folk, som de har lært at kende gennem deres børns gang i de lokale institutioner. I forlængelse heraf kom det også frem, at disse fællesskaber til en vis grad går i opløsning, når børnene vokser op og forlader disse institutioner. Dog lader det til at de i visse tilfælde forsætter ud i det lokale foreningsliv.

Når det kommer til naboskaber, gav størstedelen af mine informanter udtryk for, at de på den eller anden måde havde bygget et vist forhold til nogle af deres naboer. Hvor tætte disse forhold er, lader dog til at afhænge af, hvor meget de har til fælles. Størstedelen af mine informanter gav også udtryk for, at de oplevede et godt naboskab, enkelte, der ikke oplevede dette, er sidenhen flyttet fra Frejlev. Endnu engang lader børn til at være en særlig fællesnævner for, hvorvidt de opbygger disse forhold. Altså kan man mene, at hvor folk befinder sig i deres livscyklus, har en indflydelse på i tætheden af de forhold, de danner til deres naboer.

-

Nu hvor jeg har konkluderet på min problemformulering, har jeg i sinde at sammenligne resultaterne fra den eksisterende forskning, som jeg har inddraget i mit problemfelt, og se, på hvilke måder mine resultater stemmer overens med deres, hvordan de adskiller sig fra disse resultater samt hvordan de adskiller sig fra mine resultater.

Modsat Andersens undersøgelse fra år 2009 gav mine informanter ikke udtryk for at flytte Frejlev grundet et ønske om at undgå sociale problemer i byen eller undgå kriminalitet.

Størstedelen bor relativt tæt geografisk på, hvor de er vokset op, da størstedelen af informanterne med få undtagelser har boet andre steder i Nordjylland, som det fremgår i afsnit (2.6). Det stemmer godt overens med Ærø's undersøgelse fra 2002, som kom frem til, at folk generelt flytter til områder, som er relativt tætte på det sted, hvor de selv er vokset op. Derudover havde størstedelen af mine informanter børn, og størstedelen af dem flyttede til Frejlev i forbindelse med denne familieførøgelse, hvilket betyder at huset/områdets børnevenlighed blev prioriteret højt. Derudover gav næsten alle informanter udtryk for at have en eller anden form for arbejde, på nær de der var pensionister, men det antages dog, at de havde et arbejde, da de flyttede til Frejlev i første omgang. Modsat Ærø's undersøgelse gav mine informanter ikke udtryk for, at Frejlevs omdømme havde en særlig stor betydning for dem, da meget få af dem havde noget kendskab overhovedet, før de valgte at flytte dertil.

Som jeg kom frem til igennem mine empiriske fund, lader det til, at en stor del af mine informanter er indgået i fællesskaber med folk, som de har noget til fælles med. Særligt lader det til, at det, som de danner fællesskaber om, er det at have børn i samme aldersgruppe, og de danner fællesskaber, der har børnenes aktiviteter i for eksempel den lokale idrætsforening eller skolegang som omdrejningspunkt. Her gav flere informanter også udtryk for, at denne aktivitet i flere tilfælde har udviklet sig til venskaber, hvilket er i god tråd med Nørgaards resultater. I forlængelse heraf blev der fra flere informanter givet udtryk for, at der fandt en række forskellige fællesaktiviteter sted på de veje, som de bor på. Derudover blev der også givet udtryk for, at det ikke var alle folk i Frejlev, der var interesserede i disse fællesskaber, og en enkelt informant gav udtryk for ikke at føle sig som en del af det lokale fællesskab, Hun var da også flyttet fra byen, hvilket endnu en gang er i god tråd med Nørgaard et al.

I forhold til naboskab gav flere af mine informanter udtryk for, at et godt naboskab også skal give plads til privatliv, hvilket stemmer godt overens med resultaterne fra Ærø's phd afhandling fra 2002

Mine informanters idéer om, hvad det gode naboskab er, stemmer godt overens med resultaterne, derudover kom det også frem, at flere informanter holdt øje med hinandens huse, når de for eksempel er på ferie.

Derudover stemmer mine resultater også overens med Jensens et al. idé om, at en aldersmæssig homogenitet blandt naboer var vigtig for det sociale liv i parcelhuskvarterer, og at småbørnsfamilier har større sandsynlighed for at indgå i relationer med hinanden.

Denne overensstemmelse mellem mine empiriske resultater og den eksisterende forskning på området betyder, at jeg i højere grad er i stand til at generalisere mine resultater over til virkeligheden, da mønstrene fra mine resultater også er genkendelige andre steder. Det betyder, at jeg mener, at jeg til en vis grad er i stand til at overføre mine resultater fra den valgte case, Frejlev, til andre situationer. Det betyder, at den valgte eksisterende forskning i denne forbindelse til en vis grad, menes at forhøje projektets analytiske generaliserbarhed, og jeg mener dermed, at det er muligt at overføre mine resultater til lignende situationer med en lignende cases.

Jeg vil nu diskutere, hvad jeg mener, at den valgte teori har bidraget med i dette speciale

Lee og migrationsteorien mener jeg har bidraget med en forståelse af, hvorfor folk vælger at flytte fra et sted til et andet. Savage menes i forlængelse af Lee at give en idé om, hvad der holder folk i et givent geografisk område, og hvordan mine informanter har dannet stedtilknytninger til Frejlev.

Altså mener jeg, at mine teorier tilsammen har bidraget med at give mig et godt indtryk af hvilke faktorer, der ligger bag folks årsager til at flytte til Frejlev, i form af Lee's pull og push faktorer og Savages elective beloning. Derudover har den også den igennem Gans' teori givet mig et godt indblik, i hvordan de sociale fællesskaber er opstået i Frejlev, og hvilke faktorer, der spiller ind i dannelsen af disse forhold ved hjælp af hans begreber homogenitet samt tæthed, som har været nyttige i at forstå disse relationer, samt hvilken karakter de tager. Altså menes den valgte teori at passe godt på den indsamlede empiri, og samlet set er den medvirkende til at give mig en dybere forståelse af mine empiriske fund. Og derved hjælpe mig med at svare på den givne problemformulering.

Nu vil jeg gennemgå de forskellige fordele og ulemper, som min metode har haft på besvarelsen af min givne problemformulering.

Jeg er af den overbevisning, at valget af den kvalitative metode klart har haft en gavnlig rolle i forhold til min besvarelse af min problemformulering, da den har givet mig mulighed for at opnå en dybere forståelse af mine informanter. En kvantitativ tilgang ville formodentlig ikke have været i stand til at gå i dybden og ville dermed være mindre oplagt til at finde de bagvedliggende årsager og tanker omkring livet i Frejlev.

Man kan dog i denne forbindelse argumentere for, at en anden type interviewform kunne have været gavnlig for min empiriindsamling.

Heriblandt kunne den narrative interviewform tænkes at have været gavnlig, da den kunne have givet et mere dybdegående billede af de bagvedliggende årsager.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at jeg ikke finder den valgte interviewform, nemlig det semistrukturerede interview, relevant for min problemstilling, da den narrative interviewform også kunne have haft den ulempe, at den ville give en masse informationer, som dybest set muligvis ikke var relevant for min problemstilling, hvorimod det semistrukturerede interview i højere grad er i stand til at gå direkte til pointen og stadigvæk giver informanten mulighed for at udtale sig udover interviewguiden, hvis de følte at det var relevant for samtalen. Dette menes at have haft en positiv effekt på specialets interne validitet. Derudover tænkes det også at være lettere at rekruttere folk til at stille op til denne interviewform, grundet længden, hvor de måske havde set det som uoverskueligt at skulle tage så meget tid ud af deres dag til at besvare disse interviews, og derfor ikke havde henvendt sig til mig på baggrund af mine Facebook opslag. Altså mener jeg, at den semistrukturerede interviewform har haft en gavnlig effekt på min empiriindsamling i forhold til at besvare den givne problemformulering samt specialets interne validitet, som blevet forhøjet, da den har været med til at sikre, at interviewene har haft fokus på valget af Frejlev samt det sociale liv i Frejlev.

7. Litteraturliste

Andersen, Hans Skifter. Kristensen Hans. (2009). *Befolkningens boligønsker*. Center for Bolig og Velfærd ved KU.

Andersen, H.S, (2010). *Når teltpælene rykkes op: Geografisk mobilitet i Danmark og dens årsager*. SBI 2010, nr. 12, SBI Forlag, København.

Antoft R. & Salomonsen H. (2014): Det kvalitative casestudium. I *Håndværk & horisonter. Tradition og nytænkning i kvalitativ metode* (Antoft et al red.), s. 29-57. Odense.

Brinkmann, Svend. Tanggaard Lene (2015) *Kvalitative metoder*. Hans Reitzels forlag

De Vaus, D. (2001): *Research Design in Social Research*. SAGE Publications, Thousand Oaks/CA,

Dragsbo, Peter (2008). *Hvem opfandt parcelhuskvarteret – forstaden har en historie*. Museum sønderjylland og Dansk Center for Byhistorie.

Fangen, K. (2004): *Deltagende observasjon*. 2. udgave. Fagbokforlaget.

Gans Herbet J. (1961). Planning and social life: Friendship and neighbor relations in suburban communities

Gans, Herbert J. (1995): Urbanism and Suburbanism as Ways of Life: A Re-evaluation of Definitions.

Gilje, Nils (2017): "Hermeneutik - teori og metode kapitel 6". *Kvalitativ analyse. Syv traditioner* (red. af Margaretha ärvinen og Nanna Mik-Meyer), s. 127- 152. Hans Reitzels Forlag.

Højbjerg H. (2014) " Kapitel 9: Hermeneutik" I *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne* (Fuglsang et. al red.) 3. udgave, s. 289-324. Samfundslitteratur

Kristensen, Hans (2007): *Housing in Denmark. Centre for Housing and welfare*. Realdania forskning: København.

Jensen Bo Jens, Christensen Christina, Valbjørn Anne Sophie (2006): *Fra nutidens til fremtidens parcelhuse*. Center for Bolig og Velfærd. Realdania

Jørgensen, Anja ; Knudsen, Lisbeth B. ; Fallov, Mia Arp ; Skov, Henrik. / Zones of belonging : Experiences from a Danish study on belonging, local community and mobility. I: *Geoforum Perspektiv*. 2016 ; Bind 15, Nr. 29.

Lee, Everett S. (1966). A Theory of Migration. I *Demography Vol 3 no 1 side 47-57*

Mechlenborg, Mette (2012). *Rundt om webergrillen – En geokritisk læsning af parcelhusforstaden om stedserfaring i ny dansk litteratur og kunst*. Syddansk universitet.

Nørgaard, H., Ærø, T., & Leth Nielsen, S. (2006). *Tryghed i parcelhusområder*. SBI Forlag, Hørsholm. SBI, Nr. 2006:01.

Nordahl, Berit (1996). *Sosiale relasjoner mellom beboere – Formel og uformel samhandling i forstad og i indre by*. Byggforsk, Norges Byggforskningsinstitutt.

Pløger, Jon (2000). Den diffuse forstad - planlægning for og med en kompleks virkelighed. *Byplan*, 1:19-24.

Savage, Mike. Bagnall, Gaynor. Longhurst, Brian (2005). *Globalization and belonging*. SAGE Publications Ltd., London.

Savage, M. (2008). Histories, belongings, communities. *International Journal of Social Research Methodology*, 11(2), 151-162.

Weinstein, Jay A. Pillai, Vijayan K. (2015). *Demography - The science of population*. Rowman & Littlefield.

Winter, Ida Wentzel (2006). *Hjemlighed – Kulturfænomenologiske studier*. Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag.

Ærø, T. (2000). De der valgte forstaden - om livsstil og forstadsliv. *Byplan*, 52(2), 38-42.

Ærø, T. (2002). *Boligpræferencer, boligvalg og livsstil: Ph.d.-afhandling*. SBI Forlag, Hørsholm.

Ærø, T. (2006). Residential choice from a lifestyle perspective. *Housing, Theory and Society*, 23(2), 109-130.

Dansk Byplans laboratorium 2009

:linkhttps://www.byplanlab.dk/plan09/www.plan09.dk/NR/rdonlyres/43598484-BBC4-4D86-A3EA-472213F47045/0/Nye_byroller_i_kommuneplanen_kort_fortalt_del3.pdf

Liste over bilag :

Bilag 1: Interviewguide

Bilag 2: Rekruteringsopslag

Bilag 3: Interviews

Bilag 3.1: Interview med Jesper

Bilag 3.2: Interview med Julie

Bilag 3.3: Interview med Malene

Bilag 3.4: Interview med Morten

Bilag 3.5: Interview med Hanne

Bilag 3.6: Interview med Signe

Bilag 3.7: Interview med Rikke

Bilag 3.8: interview med Alice Mette og Poul

Bilag 1 Interviewguide

Problemformulering	Spørgsmål
Hvorfor søger folk mod forstaden?	Kan du fortælle lidt om dig selv? - Hvor gammel er du? - Hvor lang tid har du boet i Frejlev?

	Hvordan vil du beskrive Frejlev, hvilke kvaliteter har den. Hvad tiltalte dig ved området/omgivelserne? I hvilken type boligområde er du selv vokset op i? • Geografisk afstand? • Minder det om, hvor du bor nu? Var der nogle ting, der blev prioriteret omkring boligområdet? - Og i så fald hvilke prioriteter? - Adgang til skoler eller sådan? Havde du nogle specielle forestillinger om det sociale liv, før du flyttede hertil? - I så fald hvordan så de forventninger ud?
Og hvordan oplever de det sociale liv i forstaden?	Hvordan oplever du din hverdag herude? Ses du med folk, der bor i nærområdet? - I hvilke sammenhænge ses i? Kan du fortælle mig lidt om nogle af dine venner, hvor bor de? Hvor mødes I hende, når I er sammen? - Hvad laver I? - Hvad taler I om, når I er sammen? Hvor meget ser du til dine naboer? - Hvor ofte? Hvordan interagerer du med dine naboer? - Hvad vil du karakterisere som et godt naboskab? - Oplever du et godt naboskab? Hvilke fællesarrangementer finder sted i dit lokalområde

	• Hvilken karakter har disse arrangementer? • Hvordan er du involveret i disse fælles lokale aktiviteter Er du tilfreds med den mængde af social interaktion, du har med folk i lokalområdet? (for eksempel med naboer) I hvor høj grad lever det lokale fællesskab op til dine tidligere forestillinger om sociale fællesskaber i forstaden? - Hvordan afviger dette fra forventningerne? (hvis det er tilfældet)

Bilag 2 Rekrutteringsopslag

Sofus Andersen

10. april

Det her handler ikke om Corona!

HVORDAN ER LIVET I FORSTADEN?

Jeg er specialestuderende på sociologiuddannelsen på Aalborg universitet og leder i denne forbindelse til informanter til mit speciale, der handler om livet i forstaden.

Jeg havde glædet mig til at kunne møde jer og tale med jer omkring det sociale liv forstaden, men det er desværre ikke muligt på nuværende tidspunkt.

Så derfor har jeg brug for jeres hjælp.

- Jeg har en række spørgsmål, som jeg gerne vil snakke med jer om i et interview, det kan være over både telefon og skype.
- Interviews forventes at tage omkring en halv time og kræver ingen forberedelse fra jeres side, og I vil som udgangspunkt fremtræde anonymt i specialet.

Er du interesseret i hjælpe mig med en snak send mig så send mig en pb!

Mvh Sofus Andersen

7

Synes godt om

Kommenter

Sofus Andersen

12. juni

Hvordan er livet i Frejlev?

Jeg er specialestuderende på sociologiuddannelsen på Aalborg universitet og leder i denne forbindelse efter informanter som er villige til at indgå i mit speciale

Jeg har derfor brug for jeres hjælp

- Jeg har en række spørgsmål jeg gerne vil snakke med jer om, dette kan både gøres over telefonen over skype eller ved et gadehjørne
- Disse interviews forventes at tage omkring en halv time at besvare og kræver ingen direkte forberedelse fra jeres side og i vil som udgangspunkt have mulighed for at fremstå anonymt

Er du interesseret i en snak med mig kontakt venligst via en pb på facebook eller kontakt vi sms på nummeret 23648622

Jeg håber på at høre fra dig.

Mvh Sofus Andersen

2

3 kommentarer

Synes godt om

Kommenter